Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

2-йил чиқиши.
8 СЕНТЯБРЬ 1967 й.
ЖУМА
№ 211 (366).
БАҲОСИ 2 ТИЙИН.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«ЯХШИ» ВА «АЪЛО»

Бундан бир йилдан кўпроқ вакт илгари Эстониянинг турли шаҳарларидан келган эдик. Мақсадимиз тошкентликларга қардошлик кўмаги кўрсатиш эди. Дурадгорлар бригадамиз ўзи ташкил топган кундан эътиборан ишга киришиб кетди. Энг аввало ўзимиз учун чодирлар, ошхоналар, тиклаб олдик. Шу билан бирга 100 квартирали уйнинг пойдеворини қўя бошладик.

Ноодатий иссиқ иқлим шароитларига қарамай, кишиларимиз зўр ғайрат билан бир ярим-икки сменалаб ишлашди.

Владимир Гусев, Олег Зайцев, Валентин Белов, Юрий Грязнов Тошкентга биринчи бўлиб келишган. Улар тиним билмай ишлашди.

Фидокорона меҳнатимизнинг самараси сифатида юз квартирали уй муддатидан илгари «яхши» баҳо билан топширилди.

Бу вакт ичида биз кўпгина тажриба ҳам орттирдик. Коллективимиз янада жипслашди. Бу ўз навбатида иш сифатига ҳам ижобий таъсир кўрсатди. 50 квартирали уйни биз «аъло» баҳога топширдик. Навбатда болалар боғчаси турибди. Уни ҳам сифатли қуриб топширамиз.

Н. ИСАКОВ,
дурадгорлар бригадасининг бошлиғи.

14 ОЙ ТОШКЕНТДА

Тошкент бунёдкорлари

ТАЛЛИН. 1966 йилнинг апрели. Серқуёш Ўзбекистон пойтахти аҳолиси бошига тушган бахтсизлик тўғрисидаги хабар қалбларимизни ҳаяжонга солди. Ҳаммамиз газета ва радио орқали берилаётган аҳборотларни диққат билан кузатиб бордик. Бу орада партия ва ҳукуматимиз табиий офат оқибатларини тезлик билан бартараф этиш юзасидан тадбирлар белгилади.

Эстония қурилиш ташкилотларига ғиштчилар, сувоқчилар, дурадгорлар, хуллас турли касб эгалари бўлган барча бинокорлардан Тошкентни қайта қуришда қатнашиш учун юбориш тўғрисида аризалар туша бошлади. Май ойидаёқ Эстония ССР ҳукумати зилзиладан зарар кўрган Тошкент аҳолисига ёрдам кўрсатиш тўғрисида маҳсус қарор қабул қилди.

Ниҳоят 1966 йилнинг 10 июнида Таллин меҳнаткашлари эстон халқининг вакиллари бўлган дастлабки бинокорлар группасини олис йўлга кузатиб қолди.

67 кишидан ташкил топган асосий қурувчилар группаси ўз механизмлари билан Тошкентга 22 июнда етиб келди. 1 июлда биз Чилонзордаги «К-24» кварталида ишга киришдик. Бизнинг қурилиш поездимизга 993,9 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажариш мажбурияти юкланган эди. План бўйича коллективимиз 1967 йилнинг иккинчи кварталида битта юз квартирали уй, учинчи кварталда 50 квартирали уй ва тўртинчи кварталда 280 ўринли болалар боғчасини қуриб битказиши лозим эди. Амалда эса қурилиш поездимиз план топшириқларини ўтган йилнинг ўзидаёқ ошириб адо этиб, 100 квартирали уйни фойдаланишга топширдилар. Иккинчи кварталда эса юз квартирали уйни топширдик. Ишларимизга «яхши» ва «аъло» баҳо берилди.

Қурилиш поезди коллективи 280 ўринли болалар боғчасини сентябрь ойининг бошларида фойдаланишга топширишмоқчи.

Ғишт терувчилар коммунистик меҳнат бригадасининг бошлиғи Альберт Айта, сувоқчилар бригадири Владимир Минзу, монтажчи-электриклар звеноси бошлиғи Александр Беляев, дурадгорлар бригадири Николай Исаков каби республикамизнинг таниқли бинокорлари Тошкентда фидокорона меҳнат қилдилар. Ғишт терувчи Альберт Смильга, бўёқчилардан Малле Бильясте ва Анна Бобрикова, дурадгорлардан Валентин Белов ва Юрий Гряднов, электр пайвандчи Юрий Абрамов, экскаваторчи Иван Шалимов ҳам аъло меҳнатлари билан шуҳрат қозонишди.

Мамлакатимиз халқлари бузилмас дўстлигининг рамзига айланган шаҳарда барча қардош республикалар бинокорларининг бўлиб ўтган тарихий учрашуви асло ёдимиздан чиқмайди. Серқуёш Ўзбекистон меҳнаткашлари бизни самимий, дўстона кутиб олганлиги, ҳар бир қурувчининг қалбида ўчмас из қолдирган.

Ўтган йўлни эсга олар эканмиз, бизни оталиққа олган Димитров номли қишлоқ хўжалик артели колхозчиларини, булька-кондитер комбинати хизматчиларини, пластмасса буюмлари заводи ишчиларини ва 2-таксимотор комбинати ҳайдовчиларини зўр ҳурмат билан эслаймиз.

О. ЛЕБЕДЕВ,
Эстония ССР қурилиш-монтаж поездининг бошлиғи.

«СОЦИАЛИСТИК ЎЗБЕКИСТОН САНЪАТДА»

Пойтахтдаги Марказий кўргазмалар зали томошабинлар билан гавжум бўлиб қолди. Бу ерда Ўзбекистон рассомлари ва ҳайкалтарошларининг юбилей кўргазмаси очилди.

Кўргазманинг турли бўлимларига қўйилган асарлар серқуёш Ўзбекистонимизнинг ярим аср ичида босиб ўтган мазмунли ҳаёти ҳақида ҳикоя қилади. Республикамизда Октябрь тантаналарини мустаҳкамлашда кишиларнинг олиб борган курашлари, бугунги кундаги улкан қурилишлар манзараси, пахта далаларининг жамоли, азамат кишиларимизнинг ёрқин қиёфасини талқин этувчи асарлар киши диққатини жалб этади.

Кўргазмага қўйилган портретлар орасида талантли рассом Абдулҳақ Абдуллаевнинг қатор портретлари мақтовга лойиқдир. Рассом ижодий изланишлар, хаёллар гирдобига чўмган ёзувчиларнинг образларини яратган. Унинг Ойбек, Яшин, М. Шайхзодага бағишланган портретларини кўриб ижодкорнинг маҳоратига қойил қоласан.

Академик рассом Ўрол Тансиқбоев она ўлка манзараси ҳақида кўпгина асарлар яратган мўйқалам соҳибидир. Ў. Тансиқбоев кўргазмага кейинги йилларда яратган асарларидан намуналар тақдим этган. Улардаги табиат манзараси шундай гўзалки, гўё ҳаётнинг бир бўлаги кўчириб олинганга ўхшайди.

«Социалистик Ўзбекистон санъатда» деб аталган бу кўргазмада рассомлардан Раҳим Аҳмедовнинг «Оқшом», Г. Оганесовнинг «Дурадгорлар», Б. Бобоевнинг «Агитпоезд Туркистонда», Р. Чориевнинг «Амирликнинг емирилиши» ва кўпгина рассомларнинг асарлари намойиш қилинмоқда.

Эстония қурилиш-монтаж поездининг бош инженери Бородавко (ўнгда) ва Латвия қурилиш-монтаж поездининг бошлиғи Гриле ўртоқлар.

ЭСТОНИЯ—ТОШКЕНТГА

ФАКТЛАР

ОЛИМЛАР САФИГА

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси А. С. Пушкин номидаги тил ва адабиёт институтининг илмий советида ёш олим Саид Умаров «Абдулла Қаҳҳор прозасидаги характер ва шароит тасвирида бадиий деталнинг роли», деган темада кандидатлик диссертациясини ёқлади.

Диссертация юзасидан сўзга чиққан расмий оппонентлар: филология фанлари доктори, профессор Лазиз Қаюмов, филология фанлари кандидати, ёзувчи Пиримқул Қодиров бу илмий ишни шу вақтгача ўзбек адабиётшунослигида кам ишланган маҳорат масалаларига бағишланганлигини айтдилар.

Илмий совет аъзолари бир овоздан Саид Умаровга филология фанлари кандидати унвони беришга қарор қилдилар.

Абдулла Қаҳҳор маҳоратига оид диссертация ёш олимнинг ёзувчининг бугун ўтказиладиган 60 йиллик тўйига муносиб совғасидир.

Ш. ТУРДИЕВ.

ЮБИЛЯРНИНГ ТОМЛАРИ

Ғафур Ғулом номли Тошкент Давлат бадиий адабиёт нашриёти талантли адиб Абдулла Қаҳҳор туғилган кунга 60 йил тўлиши муносабати билан унинг олти томлик танланган асарларини нашр этишга киришган эди.

Бугун шаҳардаги 3-босмахонада танланган асарларнинг II томи босилиб чиқди. Китобхонлар бу томда ёзувчининг «Синчалак» ва «Ўтмишдан эртаклар» повестларини ўқийдилар. Яна бир неча кундан кейин шу босмахонада I ва III томлар ҳам босилиб чиқади. I томга ҳикоялар, фельетонлар, очерклар, III томга «Қўшчинор чироқлари» романи киритилган.

Нашриёт танланган асарларнинг қолган уч томини келгуси йилда нашр этади.

ЎҚУВ ЮРТЛАРИДА

ЯНГИ КАФЕДРАЛАР

Врачларнинг малакасини ошириш институти ҳаётида бу ўқиш йилида анчагина янгиликлар содир бўлди. Аввало кафедралар сони кўпайди. Ёш болалар нерв касаллиги, руҳий касалларни даволаш кафедраси тузилди.

Ходимларнинг иш тажрибаси, маҳорати ўсганидан топографик анатомик ва оператив хирургия каби айрим курслар кафедрага айлантирилди.

Эндиликда 37 кафедрада 24 фан доктори, профессор ишламоқда. Ўтган йили ўз мутахассислиги бўйича малакасини оширгани келган врачлардан 2 мингга яқини тахсил кўриб кетган бўлса, бу йил 2 мингдан ортиқ врач малакасини оширади.

Институт ходимлари врачларга яна ҳам юқорироқ савияда дарс бериш учун ўз устларида тинимсиз ишлайдилар. Институт профессорлари, ўқитувчиларининг 200 га яқин илмий иши нашриётга топширилди.

Профессор, педагог, аспирант ва диссертантлар ўз илмий ютуқлари ҳақида фикр юритадиган илмий конференциялар ўтказиб турилади. Шу пайтгача 39 та конференция ўтказилди. Октябрь ойида ўтказиладиган конференцияда врачлар Улуғ Октябрнинг 50 йиллигини нималар билан кутиб олаётганликлари тўғрисида гапириб, ҳар бири байрамга ўз туҳфасини тортиқ қиладилар.

Ишчиларга қулайликлар

45-кечки ишчи ёшлар мактаби ўқувчилари коллективи ҳамда «Юлдуз» фирмасининг 1-филиали партия ва комсомол комитетининг ташаббуси билан фирма филиали қошида мактабнинг 4 синфли филиали ташкил қилинди. Бу янгилик фирма ишчилари учун қувончли воқеа бўлди. Чунки фирма ишчилари атрофдаги кечки мактабларга қатнашар, лекин ишлари сменали бўлганлиги учун ўқишларида анча қийинчилик туғиларди. Энди улар вақтларига қараб ўз иш жойларида 1 ёки 2-сменаларда ўқишлари мумкин.

Мактабни ташкил қилишда цехма-цех юриб, ҳар бир станок ёнида ишлаётган ишчи билан суҳбатлашиш, уларнинг хоҳиши ва шароитини ҳисобга олиш керак бўлади. Бу ишларни муваффақиятли ўтказиш учун цех бошлиқлари, инженерлар, комсомоллар ва ўқитувчилардан иборат комиссия ташкил қилинди.

Бу ишларни ташкил қилишда жонбозлик кўрсатган фирма партия ташкилотининг секретари ўртоқ М. Тўлагановдан ишчилар миннатдор.

ҲАММАСИ ДЎСТЛИК ТУФАЙЛИ

Эстониядаги турли ташкилотлар ўзларининг энг яхши механизатор мутахассисларини юборди. Уларни табиий офатни бошдан кечирган кишиларга ёрдам кўсатиш ҳиссиёти чулғаб олган эди. Илгари бир-бирини танимаган кишилар республикамиз олдига қўйилган тошкентликлар учун 5400 квадрат метр турар-жой қуриб беришдан иборат вазифани тез муддатларда бажаришга киришдилар.

Биз Тошкент пластмасса буюмлар заводи ишчиларига, ленинградлик, литвалик, латвиялик дўстларимизга самимий миннатдорчилик туйғуларимизни изҳор қиламиз. Чунки улар бунёдкорлик меҳнатимизнинг суръатига-суръат, сифатига-сифат қўшишда жуда катта ёрдам бердилар. Ниҳоят мана тошкентликлар биз барпо этган биноларга кўчиб кирмоқдалар. Буларнинг ҳаммаси дўстлик туфайли.

В. СТЕНИН,
Эстония қурилиш-монтаж поездининг бош механиги.

ҚАРДОШЛАР ҚУВОНЧИ

Биз эстониялик қурувчилар Ўзбекистон пойтахтида табиий офат рўй берганлигини билишимиз биланоқ тошкентликларнинг жонажон шаҳарни қайта тиклашларида сидқидилдан ёрдам кўрсатишга шошилдик.

Бинокорлар бу ёрдамни қандай йўл билан кўрсатиш тўғрисида маслаҳатлашдилар. Ана шундай суҳбатлардан бири бизнинг қурилиш участкамизда бўлиб ўтди. Ҳар биримиз, шу жумладан мен ҳам бошқарма бошлиғимизга, агар Тошкентга одам юбориладиган бўлса мени ёдингиздан чиқарманг, деб тайинлаб қўйдик.

Гарчи бизнинг оиламизда шароит кўнгилдагидай бўлмаса-да, рафиқам шифохонада ётган бўлса, ҳам онам Тошкентга боришимга рози бўлди. Хотиним ҳам бунга қарши чиқмади. Бошқача бўлиши ҳам мумкин эмас. Ахир, қардошларимиз бошига ташвиш тушганда қараб туриб бўлармиди?!

Мен билан бирга 15 бинокор ариза берди. Фақат беш кишига йўлланма беришди, холос. Биз йўлга отланар эканмиз, ҳамма муваффақият тилаб бинокорлик шарафини оқлашни топширди.

Тошкентга эрталаб келиб тушган бўлсак, тушга бормай юз квартирали бино қурилишига киришиб кетдик. Бу уй янги йил арафасида фойдаланишга топширилди. Биз қанчалик ғайрат билан ишлаганлигимизни бинонинг муддатидан олти ой илгари топширилганлигидан ҳам билиш мумкин.

Эстонияликлар бундан ташқари 50 квартирали уй ва 280 ўринли болалар боғчаси қуриб беришлари лозим эди. Иш қизғин тус олиб кетди. Бригадалардаги кишилар Эстониянинг Таллин, Нарва, Пярну, Тарту, Кохийла, Ярви ва Топа каби турли шаҳарларидан келишган бўлса ҳам, тезда қон-қариндош бўлиб кетиб, ишда ўз маҳоратларини кўрсатишди.

Биз 50 квартирали уйни «аъло» баҳо билан топширдик. Фидокорона меҳнат қилган ғиштчилардан Полмец, Егоров, Томм, Филиппов ва бошқа ишчиларни алоҳида кўрсатиб ўтиш лозим. Кўпчилик қурувчилар Тошкентда 6 ой эмас, ҳатто бир йилдан ортиқ ишлашди.

Кўпгина йигитлар ўз мажбуриятларини шараф билан бажариб, кадрдон Эстонияга жўнаб кетишди. Булар дастлабки юз квартирали уйга ва болалар боғчасига биринчи ғишт қўйган кишилардир.

Биз барпо этган уйлар асрлар бўйи тошкентлик ва эстониялик қон-қардош дўстларнинг бир-бирларга бўлган ҳурмати белгиси бўлиб қолади.

В. ФИЛИППОВ,
ғишт терувчилар бригадири.

Эстониялик қурувчилар бунёд этган турар жой бинолари.

Тошкент пластмасса буюмлари заводи фақат йирик машинасозлик корхоналари учунгина маҳсулот ишлаб чиқариш билан чекланмай, балки аҳоли учун кенг истеъмол молларининг айрим турларини ишлаб чиқаришни ҳам кенг йўлга қўйган.

Суратда: термопластинка цехининг йиғувчи ишчиларидан Л. Азизова ва цех мастери Ю. Кукутили ўртоқлар болалар ўйинчоқларининг янги намуналарини кўздан кечирмоқдалар.

М. Нуриддинов фотоси.

ВОҚЕАЛАР

СОВЕТ ПАРТИЯ-ҲУКУМАТ ДЕЛЕГАЦИЯСИ БУДАПЕШТДА

БУДАПЕШТ, 6 сентябрь. (ТАСС). Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев бошчилигидаги Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи партия-ҳукумат делегацияси Венгрия Социалистик Ишчи партияси Марказий Комитети ва Венгрия Революцион Ишчи-деҳқон ҳукуматининг таклифига биноан дўстона расмий визит билан бугун бу ерга келди.

Социалистик Венгрия пойтахти совет делегациясини — КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежневни, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигинни ва бошқа совет меҳмонларини самимий ва қардошларча кутиб олди.

Совет Иттифоқидан келган меҳмонлар самолётдан чиқаётганларида уларни қўлларига байроқча ва гулдасталар тутган неча минглаб будапештликлар хурсандчилик билан кутиб олдилар. Л. И. Брежнев билан Я. Кадар маҳкам қўл қисишиб кўришадилар, қардошларча бир-бирини қучадилар.

Я. Кадар Совет партия-ҳукумат делегациясига қарата табрик нутқи сўзлайди.

Л. И. Брежнев самимий, хушнудлик билан кутиб олинганликлари учун миннатдорчилик билдиради.

Сўнгра Совет партия-ҳукумат делегациясининг аъзолари ҳамда Венгрия партия ва ҳукуматининг раҳбарлари очиқ машиналарга тушиб, совет делегацияси резиденцияси томон йўл оладилар.

БУДАПЕШТ, 6 сентябрь. (ТАСС). КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев бошчилигидаги Совет партия-ҳукумат делегацияси бугун Венгрия Социалистик Ишчи партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Я. Кадар, Венгрия Революцион ишчи-деҳқон ҳукуматининг раиси Е. Фок ва Венгрия Халқ Республикаси Президиумининг Раиси П. Лошонци ҳузурида бўлди.

Учрашув самимий, дўстона вазиятда ўтди.

Шу куниёқ Венгрия ва Совет партия-ҳукумат делегациялари ўртасида музокаралар бошланди.

Музокараларда Совет делегациясига КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев, Венгрия делегациясига Венгрия Социалистик Ишчи партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Я. Кадар бошчилик қилмоқда.

* * *

Кеча Будапештда Совет-Венгрия музокараларининг тамомланишига бағишланиб, Совет-Венгрия дўстлиги митинги бўлди. Бунда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев ва Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Янош Кадар нутқ сўзладилар.

Шу куни СССР ва Венгрия Халқ Республикаси ўртасида дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисидаги Совет-Венгрия шартномаси имзоланди.

ХАЛҚАРО СЕМИНАРЛАР

Мактабгача ёшдаги болаларнинг саломатлигини муҳофаза қилиш, уларнинг овқатланиши ва тарбиялаш масалаларига бағишланган Бирлашган Миллатлар Ташкилоти болалар фонди халқаро семинари Осиё ва Африкадаги 23 мамлакат миллий байроқлари билан безатилган Ўзбекистон ССР Маориф министрлигининг мажлислар залида ўз ишини давом эттирмоқда.

Ўзбекистон ССР Министрлар Советн Раисининг ўринбосари, республика Госпланининг раиси С. К. Зиёдуллаев тўпланганлар олдида Ўзбекистон ССРда болалар ва ўсмирларнинг эҳтиёжларини планлаштириш принциплари тўғрисида доклад қилди. Ўзбекистон ССР социал таъминот министрининг ўринбосари Қ. М. Маҳкамованинг доклади «Социал таъминот ва болалар» деган темага бағишланди. Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлигининг бош акушер-гинекологи доцент А. Н. Изамшаева ва врачлар малакасини ошириш Тошкент институтининг кафедра мудири доцент З. М. Жамолованинг аёллар ва болалар соғлигини сақлашнинг энг муҳим масалалари юзасидан ахборотлари тингланди.

Халқаро учрашув қатнашчилари тингланган докладлар юзасидан фикрлашиб олдилар.

* * *

Боғбон олимларнинг Ўзбекистонда 15 кун давом этган халқаро семинари ўз ишини тамомлади. БМТнинг озиқ-овқат ва қишлоқ хўжалиги масалалари билан шуғулланувчи ташкилоти (ФАО) уюштирган бу семинарда Афғонистон, Бирма, Ҳиндистон, Ироқ, Эрон, Кипр, Ливан, Непал, Бирлашган Араб Республикаси, Польша, Руминия, Югославия ва Япония вакиллари қатнашдилар. Улар академик Р. Р. Шредер номидаги Ўзбекистон боғдорчилик, узумчилик ва виночилик институтида олимларнинг лекцияларини тингладилар, институтнинг тажриба участкаларида бўлдилар, Тошкент ва Самарқанд областларидаги хўжаликларни бориб кўрдилар. (ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА СУҲБАТ

Болгария Халқ Республикаси Ямбол округи меҳнаткашлари делегацияси ватанига жўнаб кетиш олдидан 7 сентябрда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида бўлди.

Болгария Компартияси округ комитетининг иккинчи секретари Дельо Димитров Марков бошчилик қилаётган меҳмонларни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари И. Г. Анисимкин, В. Г. Ломоносов, М. М. Мусахонов, Е. С. Насриддинова самимий табрикладилар.

Бўлиб ўтган дўстона суҳбатда Ш. Р. Рашидов делегация аъзолари орқали республика меҳнаткашларидан қардош болгар халқига энг яхши истаклар топширди.

Дельо Димитров Марков Ямбол округининг вакиллари Ўзбекистонда хушнудлик билан кутиб олинганликлари учун делегация аъзолари номидан самимий миннатдорчилик билдирди. (ЎзТАГ).

БУГУН ТОШКЕНТДА ЎЗБЕКИСТОН КАСАБА СОЮЗЛАРИНИНГ IX СЪЕЗДИ ЎЗ ИШИНИ БОШЛАДИ

Суратда: Оқтепа турар жой массивининг кўриниши.

Л. Глауберзон фотоси.

Юбилярларимиз

ОЛИМ ВА ПЕДАГОГ

Эртага шаҳримизнинг илмий жамоатчилиги ва педагоглар Низомий номидаги педагогика институти физика кафедрасининг бошлиғи Самад Турсунович Турсуновнинг туғилганига 60 йил ва илмий ҳамда педагогик фаолиятига 40 йил тўлиши кунини нишонлайди.

С. Турсунов ўз фаолиятини Ўзбекистонда Совет ҳукумати тузилиб, республикамизда маданият ва халқ маорифини юксалтириш юзасидан муҳим масалалар кўрилаётган бир пайтда бошлади. Бутун куч ғайратини, иродасини халққа хизмат қилишга, илм ва маърифатга сарфлади. Бу йўлда машаққатли сўқмоқларни босиб ўтди.

У дастлаб Бухорода биринчи Совет мактабида тахсил кўрди. Сўнгра Тошкентда қисқа муддатли математика курсини тугатди. Москвада рабфакда, Самарқандда Ўзбек Давлат педагогик академиясида ўқиди.

Ўртоқ Турсунов Фарғона педагогика институтида ўн йил ишлагач Тошкентдаги Низомий номли педагогика институтида ишлай бошлади. У кафедрани бошқариб туриб Тошкент давлат университети, Транспорт институти каби йирик ўқув юртларида физикадан дарс беради.

У ўзининг педагогик фаолиятини ижодий, илмий иши билан чамбарчас боғлаган ҳолда олиб боради. У саккизта дарслик ва методик қўлланманинг авторидир. Шунингдек кўпгина илмий брошюра ва мақолаларнинг ҳам муаллифидир.

У бошқараётган кафедра коллективи кейинги пайтларда ультра товуш устида иш олиб боряпти. Ультра товушнинг чигитга ва бошқа ўсимликларга таъсирини ўрганиш борасида илмий ва иқтисодий томондан ниҳоятда қимматли бўлган ютуқларга эришилди. Шунингдек С. Турсунов раҳбарлигидаги илмий ходимлар томонидан республикамиз саноат корхоналарида ўрнатилган ультра товуш установкалари ҳам халқ хўжалигига анчагина иқтисодий фойда келтирмоқда.

1962 ЙИЛ

3 ЯНВАРЬ. СССР журналистлар союзи томонидан ташкил қилинган замонамиз қаҳрамонлари ҳақидаги энг яхши очерклар учун ўтказилган конкурс якунланди. Тошкентлик журналист Иброҳим Раҳим учинчи мукофотга сазовор бўлди.

4 ЯНВАРЬ. Ўрта Осиё машина-синаш станциясида Социалистик Меҳнат Қаҳрамони В. А. Тюпко бошчилик қилаётган трактор-далачилик бригадаси базасида пахтачиликни комплекс механизациялаш республика илғор тажрибалар мактаби очилди.

4—12 ЯНВАРЬ. Москвада бўлиб ўтган мактаб ўқувчиларининг Бутуниттифоқ шахмат мусобақаси тошкентлик ўқувчи Любовь Гольдман 6,5 очкога эга бўлиб львовлик шахматчи Ирина Резенцвейг билан биринчи ва иккинчи ўринларни ўзаро бўлишиб олдилар.

5 ЯНВАРЬ. Тошкентда ишчи мухбирларнинг шаҳар университети очилди. Университетда матбуот, радио ва телевидение активистларидан юзга яқин ишчи мухбирлар шуғуллана бошладилар.

8 ЯНВАРЬ. Жанубий Сурхон сув омбори қурилишида Сурхон дарёси тўсилди.

25 ЯНВАРЬ. Тошкентда Ўзбекистон зиёлиларининг III съезди очилди.

ЯНВАРЬ. Тошкентда Олмаота, Ашхобод, Душанба, Саратов, Тошкент ва Фрунзе ёш теннисчиларининг бутуниттифоқ зонал мусобақалари бўлиб ўтди. Ўзбекистон пойтахтининг йигит ва қизлари биринчи ўринни эгалладилар.

ЯНВАРЬ. Тошкентда пахтачилик бўйича Бутуниттифоқ координация кенгаши бўлиб ўтди. Кенгаш ишида Ўрта Осиё, Қозоғистон, Озарбайжон республикалари қишлоқ хўжалик илғорлари, мутахассислари ва олимлардан 200 га яқин киши иштирок этди.

ЯНВАРЬ. Тошкент шаҳар Ленин районидаги музика мактаби базасида республикада биринчи халқ консерваторияси ташкил топди.

ЯНВАРЬ. Оҳангарондаги янги цемент заводи дастлабки минг тонна юқори сифатли цемент ишлаб чиқарди.

ЯНВАРЬ. С. Я. Жук номли «Гидропроект» Бутуниттифоқ илмий-текшириш ва лойиҳалаш-қидириш институтининг Куйбишев филиали қидирувчи-гидрогеологлари Қарши чўлига келдилар. Экспедиция Амударёдан Талимаржон сув омборигача бўлажак Қарши каналининг трассасини ўрганишга киришди.

ЯНВАРЬ. Чирчиқ электро-химия комбинатида карбомид цехи қурилиши бошланди.

3—14 ФЕВРАЛЬ. Украина сув хўжалиги ходимлари ўн икки кун мобайнида ўзбек ирригаторларининг сув хўжалиги қурилиши ва суғориш шохобчаларидан фойдаланишдаги бой тажрибасини ўргандилар.

10—13 ФЕВРАЛЬ. Тошкентда Ўзбекистон композиторларининг III съезди бўлиб ўтди.

15 ФЕВРАЛЬ. Тошкентда Ўзбекистон журналистларининг II съезди бўлиб ўтди.

20 ФЕВРАЛЬ. Газли— Когон газ қувурининг янги 115-километри саноат синовидан ўтказилди.

21 ФЕВРАЛЬ. Тошкентда Ўзбекистон милиция аълочиларининг биринчи республика слёти бўлиб ўтди.

23 ФЕВРАЛЬ. Округ офицерлар уйида «Етти йиллик амалда» республика учинчи бадиий фотография виставкаси очилди.

КИТОБ БОЗОРИ

Пойтахтимиз нашриётлари ва ёзувчилари ташаббуси билан Бекобод шаҳрида китоб бозори ташкил қилинди. Юзлаб китобхонлар янги асарларни харид қилдилар ва шоирлар билан учрашдилар.

Учрашувда катнашган шоирлардан Акмал Пўлат, Ўткир Рашид китобхонларга янги асарларидан ўқиб бердилар. «Ўзбекистон» нашриётининг бош редактори Мели Жўраев, «Ёш гвардия» нашриёти бош редакторининг ўринбосари Илёс Муслим нашриётнинг режалари ҳақида гапириб беришди. Пойтахтлик адабиёт аҳллари Ленин номли колхоз, «1-Далварзин» совхози меҳнаткашлари билан ҳам учрашдилар.

●

НОЗ-НЕЪМАТЛАР САМОЛЁТДА

Ўзбекистон боғ-роғларида ғарқ пишган ноз-неъматлардан иттифоқимизнинг кўпгина шаҳарлари меҳнаткашлари ҳам баҳраманд бўлмоқдалар.

Шу кунларда олма, шафтоли, узум ва бошқа мевалар ортилган юк машиналари Тошкент аэропортининг савдо омборига узлуксиз келиб турибди. Бу ноз-неъматларни Янгийўл, Калинин, Оржоникидзе районидаги хўжаликларнинг миришкорлари жўнатмоқдалар.

Ёз неъматини пойтахт авиаторлари узоқ шаҳарларга етказиб бермоқдалар. Свердловск, Челябинск, Москва, Ленинград, Жанубий Сахалин, Петропавловск каби шаҳарларга юк ташувчи самолётлар бирин-кетин учяпти.

Тошкент авиаторлари турли шаҳарларга етказган юклар 4 минг тоннага яқинлашиб қолди.

Эрталабки почтадан

ВРАЧЛАР КЕЧАСИ

Шаҳримизнинг Октябрь районидаги «Пичоқчи», «Ўзган», Муқимий, «Социализм» маҳаллаларида янги ўқув йили бошланиши муносабати билан шаҳар санитария бўлими врачларининг савол-жавоб кечаси уюштирилди.

Кечада медицина фанлари кандидати О. Усмонхўжаев сариқ касаллиги тўғрисида гапириб берди. Ўртоқ Мақсудов эса рак касаллиги ва унинг олдини олиш ҳақида, бошқа врачлар ўз мутахассисликлари ҳақида сўзлаб, саволларга тўлиқ жавоб беришди.

Маҳалла аҳли ниҳоятда мамнун бўлиб, врачларга ташаккур изҳор этди.

Т. А. ХАСАНОВ,
медицина фанлари кандидати.

●

ҚАНДАЙ БЎЛАРКИН?

Шайҳонтовурда жойлашган Политехника институтининг механика факультети дарвозасидан кираверишда пиво цистернаси турибди. Пивохўрлар сероб. Институтга эндигина қадам қўяётганлар ва кўпдан буён ўқиётган студентлар учун бу қандай бўларкин!

Р. ТОЛИПОВ,
аспирант.

●

ГУЛ—ЧИРОЙ

Гул деганда одамнинг қалби қандайдир илиқ ҳислар билан тўлиб-тошади. Кишиларга ҳурматимизни, ёру дўстларга соф севгимизни шу билан изҳор этамиз. Кўчалар, ҳовлиларда гуркираб, ранг-баранг очилиб ётган гуллар баҳри-дилингизни очади.

Ҳозирги кунда дўстлик шаҳри бўлган гўзал Тошкентимизнинг кўпгина кўчаларида чаман гулларга кўзингиз тушади.

Навоий театри атрофидаги гиламнусха гулларга ҳавас билан тикилиб турганимда қўлига шланга олган мўйсафид бир киши келиб қолди. Беҳосдан шу кишига ҳурмат билан боқдим. Негаки, ҳамманинг дилини яйратиб, кўнглини хуш қилиб турган мана шу гуллар аввало ҳар куни уларга озиқ бераётган — чанқоғини қондираётган шу кишига табассум йўллаётгандек бўлишди.

У киши билан танишиб олдик. Юнус ота Ҳусанов табиатнинг мафтуни экан. Гулларни ниҳоятда севар, парваришини жойига қўяр экан.

— Шундай қилмасангиз бўлмайди-да. Гул парваришни севади. 20 йилдан буён шулар билан биргаман. Шулар орқали обрў қозониб, ҳурмат-эътибор топганман. Анови қизларнинг гулларга ҳузур билан боқишини қаранг! Бу гуллар одамларга олам жаҳон қувонч бахш этса кўнглингиз таскин топмайдими? Шу сабабли бир ғайратимга ўн ғайрат қўшилиб, гулларим кундан-кунга яшнаса, гуркираса, атрофга жило берса, шаҳримни янада кўркам қилса дейман.

Ота гул ҳақида тинимсиз сўзлаши, кўзлари порлаб тўхтовсиз гапириши мумкин эди. Ҳар касбнинг ўз нашъаси бор, деб шуни айтишса керак.

Т. ОЧИЛОВ.

●

ЁНИНГДА ДЎСТИНГ БЎЛГАЧ

Ҳарбий хизматнинг бошланиши Виктор учун жуда қийин бўлди. У Устав тартибларига риоя қилишни, кун тартибларига бўйсинишни сира-сира истамасди. Шунинг учун ҳам унинг хизмат варақасида биринчи виговорлар пайдо бўлди. Имтиҳон топшириш пайтида эса, жуда паст натижа кўрсатди. Буларнинг ҳаммаси младший сержант Цвигун бошлиқ бўлинма комсомолларини ташвишга солиб қўйди. «Йўқ, бунақаси кетмайди, дейишди комсомоллар».

Айтилган сўз, отилган ўқ, дейишади. Комсомоллар актив ишга ўтишди: Викторни комсомол бюросида уялтиришди. Сержант Виктор Садовниченко, ефрейтор Владимир Воропаев ва коммунист — старшина Николай Манзюклар эса унинг яхши мутахассис бўлиб етишишида ғайратларини аяшмади.

Дўстларининг меҳрибонлиги, ёрдами туфайли Виктор командирлари топшириғини қунт билан бажарадиган бўлди. Ҳарбий хизматга эса, муносабати ўзгарди.

Эндиликда у классли мутахассис, разрядли спортчидир. Унинг кўксида «Совет Армияси аълочиси» нишони порлаб турибди.

Ҳамма қуролдош дўстлари қатори Виктор Волков ҳам Улуғ Октябрнинг 50 йиллигини жанговар ва сиёсий тайёргарликда «аъло» баҳолар билан кутиб олиш ниятида ҳарбий бурчини шараф билан адо этаётир.

Ҳ. МУРОДОВ,
оддий аскар, Н-қисм.

МЕДИЦИНА МАВЗУЛАРИДА

ДОНОЛАР УЗОҚ УМР БОБИДА

Ҳаётнинг муайян бир аниқ муддати йўқ, унинг муддатини минг йилгача чўзиш мумкин. Фан эртами, кечми, яшашни номаълум бир узоқ муддатгача узайтиришга эришади.

К. ЦИОЛКОВСКИЙ.

* * *

Ажалга маҳкум танани сақлаб қолувчи ҳеч қандай чора йўқ, лекин ўлимни кетга суриб, ёшликни тикловчи ва умрни узоқ қилувчи қандайдир бир илож бор.

ПАРАЦЕЛЬС.

* * *

Физкультура, жисмоний меҳнат, саёҳат қилиб юриш одати ва тўғри овқатланиш — бевақт қариб қолмасликнинг гаровидир.

И. Я. СИРОВСКИЙ.

Узоқ умр кўрайин десангиз нодон ва шунингдек табиатингиз ёқтирмаган киши билан бир дақиқа бўлса ҳам суҳбат кўрманг.

М. АЙВАЗОВ,
(153 йил умр кўрган кекса).

Узоқ умр „сирлари“

Ҳарбир инсон узоқ ва қаримай яшаши керак! Халқ ўртасида шундай дейишади. Ҳақиқатан ҳам узоқ вақт соғлом ва қаримай яшашлик қандай яхши! Қариган чоғда ҳам ёш ва бақувват, тажрибали, жамиятга фойдаси тегадиган, билимдон, ҳурматга сазовор одам бўлишга ҳаракат қилиш мақсадга мувофиқ.

Бу энг гўзал орзу. Бу бизнинг мамлакатимизда фақат орзугина эмас, амалга ошадиган ҳақиқат, чунки давлатимиз халқ соғлигини сақлаш ва яхшилаш тўғрисидаги ғамхўрликни ўз вазифаси деб билади.

Ҳаётда баъзан инсон ўз соғлигига бефарқ қарайдиган бўлиб қолади. Мамлакатимиздаги беқиёс яратилган шароитлардан фойдалана билмайди. Яшаш шароити қанчалик беғубор бўлмасин, медицина хизмати қанча юксакликка кўтарилмасин, ҳар бир инсон уларга эътибор бермаса етарли соғлом бўлмайди.

Совет медицинасининг қатъий талаби шуки, ҳар бир одам ўз соғлигига ва атрофдагиларнинг соғлигига ғамхўрлик билан қарасин. Ҳар қандай касални ўз вақтида аниқлаш ва даволаш —инсон узоқ яшашининг гаровидир.

Шундай касаллар борки кишини унчалик безовта қилмайди, сезиларли оғриқ бермайди. Бундай ҳолларда касал одам энди бошланган кучсиз оғриқларга эътиборсиз қараб, уларга кўникиб қолади. Врачга бормайди, даволанмайди. Касаллик эса сурункали давом этади.

Ҳаммага маълумки, яширин душман — энг хавфли. Чунки биринчидан сурункали касалликни даволаш қийин. Иккинчидан сурункали касаллик фақат беморнинг ўзигагина эмас, унинг атрофидагиларнинг соғлигига ҳам хавф туғдиради. Ниҳоят, даволанмай қўйилган баъзи касалликлар ривожланиб бориб, аста-секин рак — ёмон ўсимтанинг пайдо бўлишига асос бўлади.

Соғлом организм тўқималарида рак пайдо бўлмайди ва ўсмайди. Рак узоқ вақт касаллик натижасида ўзгарган тўқималардагина ўсади, ривожланади.

Ракнинг олдини олиш мумкинми? Мумкин, бунинг учун ракка асос соладиган касалликнинг олдини олиш керак.

Бизда аҳолини профилактик (олдини олувчи) медицина кўригидан ўтказиш кенг қўлланилади. Касаллик белгилари қачон пайдо бўлади деб кутиш шарт эмас.

Ўзини мутлақо соғлом сезган ҳолда ҳам ҳар ярим йилда бир марта врачга кўрсатиб туришни ҳар ким ўзига одат қилиши керак.

Кўрикка келган ҳар бир киши ўз соғлиги ҳақида врачга бор ҳақиқатни очиқ-ойдин айтиши керак. Белгиланган вақтда рентгендан ўтиш, лабораторияларга ҳар хил анализлар топшириш лозим.

Профилактик кўрик даврида энди пайдо бўлаётган касаллик белгилари ҳам аниқланади. Шу сабабли ҳар бир киши 1 йилда 2 мартадан доимий равишда профилактик медицина кўригидан ўтиб туриши керак. Кўрик вақтида аниқланган беморлар даволашга юборилади. Рак бошланиши билан даволанса бемор бутунлай ракдан қутилиши мумкин.

Системали равишда профилактик медицина кўригидан ўтиш, узоқ вақт сурункали касаллик билан оғриётган беморлар учун айниқса зарур.

Агар профилактик кўрик вақтида врач сизни соғлом деса, бу кўрикдан ўтиш шарт эмас деган маъно бермайди. Соғлом бўлсангиз ҳам 1 йилда бир марта врачга кўринишни ўзингизга қоида қилиб олинг.

Профилактик кўрикдан ўтишга эринманг!

Соғлом танда — соғ ақл. Бу нақл ҳар бир кишининг ҳаёт йўлдоши бўлсин.

З. РИХСИТИЛЛАЕВ,
Тошкент шаҳар санитария маорифи уйининг методисти.

Петрозаводск. Улуғ Октябрнинг 50 йиллик тўйи арафасида Карелия АССРга юбилей суратларини олиш учун чет эл кинематографистлари келишди.

Суратда: Будапешт телевидениесининг режиссёр-оператори Имре Эк «Кантеле» карел халқ ансамблини суратга оляпти.

С. Майстерман фотоси.
ТАСС фотохроникаси.

МЕНИНГ МАҲАЛЛАМ

ИНСОН ҚЎЛИ ГУЛ

«Бирлик» массиви. Бир неча йил муқаддам бу ерлар шу ном билан аталувчи колхоз далалари эди. Учтепа атрофигина одамлар билан гавжум бўлар, қолган ерларда эса унда-бунда колхозчилар истиқомат қиладиган уйлар кўринар эди. Айниқса қиш паллалари бу жойлар ҳувиллаб қолар эди. Чунки айрим хўжаликларнинг шаҳарда ҳовлилари бўлиб, экин-тикинни йиғиштириб олгач, қиш келмасданоқ кўчиб кетишар эди.

Колхоз далалари бошланадиган ерда бир маҳалла бўлиб уни ш[illegible] жой номи билан Оқтепа деб аташарди. Бу маҳалла комитетининг Оқтепа гузаридаги чойхона рўпарасида кўримсизгина идораси бўлар эди.

«Бирлик» массивининг қадим кўриниши, қисқагина баён этганда, ана шундан иборат.

Энди бу ерларга бир келинг-а, таний олмайсиз. Қатор-қатор янги уйлар, мактаб бинолари, дўконлар— бари яқиндагина очилган кўчалар бўйлаб саф тортиб турибди.

Қадим Оқтепа маҳалласининг қиёфаси ҳам бутунлай ўзгариб кетди. Бу ерга қанчадан-қанча янги хонадонлар кўчиб келиб, ҳовли-жой қилишди, боғ ва гулзорлар бунёд этишди.

Мана, сиз 35-автобусда боряпсиз. Рус тили ва адабиёти институтидан икки бекат ўтиб, муҳташам бир бино олдида тўхтадингиз. Автобусдан тушиб, бинони томоша қилмоқдасиз. Мана бу шинамгина хона яқиндагина ташкил этилган 133-алоқа бўлими. Ўртадаги катта дарвоза сизни маҳалла клубига олиб киради. Тўғри, бу клуб ҳали батамом битганича йўқ. Маҳалла аҳолиси Октябрь инқилобининг 50 йиллик тўйигача бинони батамом қўлдан чиқаришга ҳаракат қилмоқда. Клубнинг шундоққина ўнг томонида маҳалла идораси, шифохона, сартарошхона жойлашган. Орқа ёқда чойхона. Клубнинг чап томонида эса озиқ-овқат магазини, атторлик ва сабзавот дўконлари. Озода, кўркам савдо шохобчалари орасида бир ойнаванд уйча турибди. У китоб дўкони бўлади.

Бундан бир неча йил муқаддам бу кўркам бинолар қаерда эди, дейсиз?! Инсон қўли гул, деб бежиз айтишмаган экан. Бу биноларни маҳалламиз отахонлари бунёд этишди. Жазирама ёз кунларида, изғирин қиш паллаларида ҳормай-толмай меҳнат қилдилар улар. Ўзларининг эмас, маҳаллада истиқомат қилувчи мингга яқин хонадоннинг манфаатини кўзлаб, захмат чекишди бу азизлар.

Миродил Миразизов, Суннат Хабирхонов, Мўмин Ҳомидов, Усмон Акбаров, Расул Ҳакимов, Усмон Муҳаммаджонов, Сафо Вафоев, Комилжон Комилов, Шорустам Каримов, Нуриддин Бўрибоев, Рауф Муталов, Саъдулла Хабиров, Олим Мирзахўжаев, Султон Тўхтаев — асосан мана шу қўли гул инсонларнинг меҳнати билан маҳалламиз гузари гуллаб-яшнамоқда. Бу ер ҳар куни эртадан-кечгача одамлар билан гавжум.

Биз маҳалла активлари шу кунларда Октябрнинг 50 йиллик тўйини муносиб кутиб олиш учун ғайрат қилмоқдамиз. Маҳалла аҳолиси ўртасида сиёсий ва маданий ишларни кенг кўламда олиб бориш режаларини белгилаб олганмиз. Бу режалар бирин-кетин амалга ошиб бормоқда.

Яқинда клубимизда халқаро мавзуда суҳбат бўлиб ўтди. Суҳбат охирида кинофильм кўрсатилди.

Клубимиз батамом битгач, унинг очилишига бағишланган тантанали кеча ўтказамиз. Шунда маҳаллани обод этишда фаол қатнашган отахонларимиз номига ҳам беҳад миннатдорчилик сўзлари айтилади, албатта.

Абдуғани РАҲИМОВ,
Октябрь районидаги Оқтепа маҳалла комитети раисининг ўринбосари, ўқитувчи.

ЮБИЛЯРИМИЗ

Абдулла Қаҳҳор

(Туғилганига 60 йил тўлиши муносабати билан)

КИТОБХОН СЎЗИ

Ёзувчи зиммасига ҳамма даврлар, ҳамма замонлар ҳам оғир ва жавобгарлик бурч юклаб келди. Мен том маъносидаги ёзувчи тўғрисида гапиряпман. Тарихимизда тилга олгулик қаламкаш борки, ҳаммаси чин маъноси билан давр фарзанди, халк ўғли, халк дилининг кўзгуси ва жарчисидир. Абдулла Қаҳҳор ўшандоқ қалам эгалари сирасидан ўрин олган ёзувчи.

Муҳандис — ўз ишига етук, жамиятда ардоқли киши; кимёгар ҳам, ўқитувчи ҳам, дурадгор ҳам, чилангар ҳам, наккош ҳам, гулчи ҳам.... Ҳаммаси ўз ишига етук. Ўзга билан иши йўқ. Ёзувчичи? Ҳа, ёзувчи деярли ҳаммасининг дилини, дидини, орзусини, характерини билмоғи шарт. Акс ҳолда ёзгани сохта, чалакам ва умри калта гап бўлади. Абдулла Қаҳҳор қаламга олган ҳаёт лавҳалари, характерлар, тимсоллар, тўқнашувлар ва айниқса тил ишонгулик, реал ва ибрат олгулик, эсда колгулик, чинакам санъат асарларидир. Шу жиҳатдан оғиз тўлдириб айтсак ярашгулик, заргар, пурҳикмат, билгич ёзувчилардан бири Абдулла Қаҳҳор — фахрлансак бўлади!

Абдулла Қаҳҳор ҳикоянавис, киссанавис, романчи, драматург сифатида донгдор. Лекин мен уни шоир ҳам дердим. У танлаган мавзулар, уларнинг ижроси, яхлит ва хилма-хил одамлар, уларнинг ички дунёси, табиат манзаралари, ўринли романтик оҳанглар, ранглар — шеърдир. «Ўтмишдан эртаклар»идаги Умаралининг ўлимини эсланг: отанинг бир зумлик телбаланиш моменти, исён, томир-томиридан титраб кўтарилган наъра, она мусибати — бу парчанинг ўзи тугал бир достон. Вазнсиз, қофиясиз — лекин юксак шеърдир. Даҳшат бу! Ўтмиш нечоғлик қора ва шаддод экан-а! Қайтиб келмасин ўшандоқ кунлар! — дейди ҳар китобхон. Бу кунларимиз кадрига етадиган бўлади китобхон. Санъат бу! Чинакам усталик ва устозлик...

Абдулла Қаҳҳор устоз сифатида талай асил наср ёзувчи ёшларга етакчи. Лекин мен, ундан ҳам кўпроқ шоирларга устозлигини биламан ва бу каттик кўллик, ёш адабиётчиларимизнинг чинакам устози билан фахрланамаи.

Абдулла ака! Соч оқлигига парво килманг. Қирчиллаган пайтингиз бу! Янги асарларингизни бесабр кутувчилардан бири — мен. Излаб топиб ўқувчилардан бири мен.

Узоқ яшанг!

МИРТЕМИР

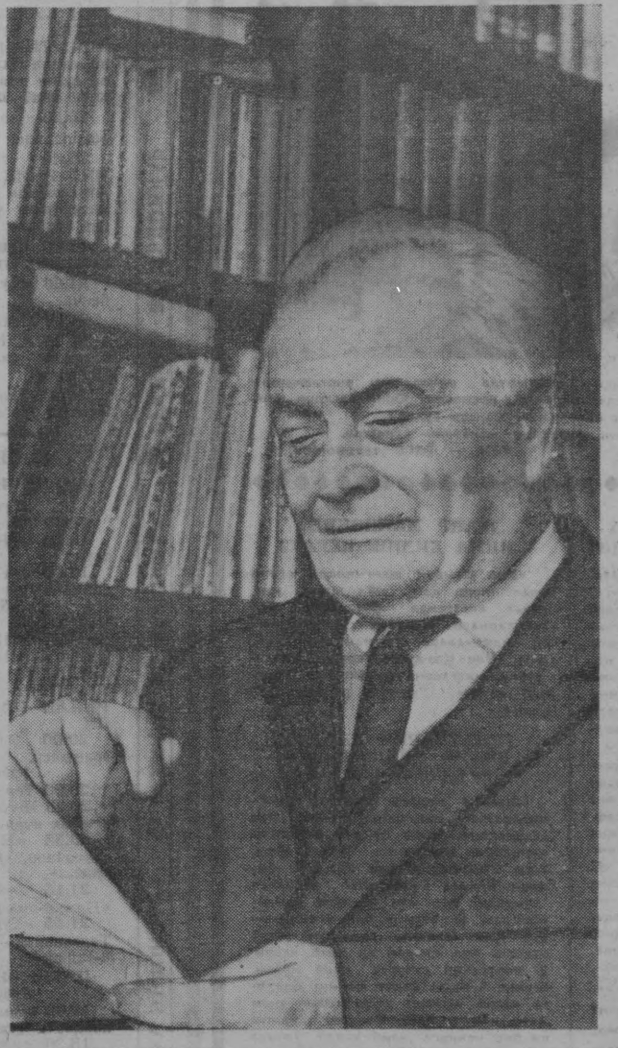

А. ҚАҲҲОР ўз ижодхонасида.

УСТОЗГА ТАЪЗИМ

Агар мендан «Абдулла Қаҳҳор сенга ким бўлади?» деб сўраб қолишса, «Энг севимли устозим» деб жавоб берардим. Одамлар бундай жавобдан ажабланиши мумкин. Мен ёзувчи эмас, танқидчиман, умримда биронта қисса тугул, ҳикоя ҳам ёзган эмасман. Абдулла Қаҳҳор бутун умрини ҳикоя, повесть, роман ёзишга бағишлаган санъаткор. Қандай қилиб, ёзувчи одам танқидчининг устози бўлиши мумкин? Бўлар экан-да!

Бундан 10 йил муқаддам мен нашриётда танқид ва адабиётшунослик бўлимига мудирлик қилган эдим. Бир куни бир адабиётшунос ўртоқнинг Абдулла Қаҳҳор ҳақидаги китобини муҳокама қилдик. Муҳокамага Абдулла акани ҳам таклиф қилдик. Китоб ўртачароқ эди. Муҳокамага қатнашган беш-олти одам унинг ютуқ, камчиликлари ҳақида анча гапиришди. Ниҳоят, сўз навбати Абдулла акага келди. У киши бир соатдан кўпроқ гапирдилар. Бир соатлик гапни тоқат қилиб эшитиш жуда қийин гап. Аммо, буни қарангки, ўша куни биронтамиз ҳам вақт қандай ўтганини сезмай қолибмиз. Абдулла ака китобни жуда қаттиқ танқид қилди, бироқ унинг гаплари битта одамнинг битта китоби ҳақида эмас, умуман танқид ҳақида бўлган эди. Ўша йиллардаги танқидчиликда танқидчиларнинг ўзигагина боғлиқ бўлмаган иллатлар жуда кўп эди. Абдулла ака ана шу иллатларни чунон ҳам очиб ташладики, мен ўша куни биринчи марта танқид ва унинг моҳияти, танқидчининг роли, ёзувчи ва ўқувчи олдидаги масъулияти ҳақида жиддий ва чуқур ўйлай бошладим. Шуниси қизиқки, Абдулла ака танқид ҳақида ҳар қанча аччиқ гапирган бўлмасин, унинг гапидан кейин, юрагимда ўз касбимдан ғурур пайдо бўлди, танқид ва танқидчининг ҳам жуда керакли, ёзувчи учун ҳам, ўқувчи учун ҳам жуда зарур эканини ҳис қил[illegible]. Менинг Абдулла [illegible] ихлосим ўшандан бошланди.

Орадан бир йилча ўтди. Ўзбек ёзувчиларининг IV съездига тайёргарлик кунлари эди. Прозадан материал тайёрлаш учун комиссия тузилди. Комиссияга мен ҳам кирган эканман. Шу баҳона бўлди-ю, Абдулла аканинг Дўрмондаги боғида Кибриё опанинг саҳий дастурхони атрофида йиғилишдик. Кейин комиссия Абдулла ака иккимизга ишни давом эттиришни топширди. Икки кун давомида эрталабдан кечгача «ишимиз» давом этди. «Иш» нима эди денг?

Биз проза ҳақида суҳбатлаша бошладик. Кейин драматургияга, поэзияга танқидга ўтдик. Ундан сўнг ҳаёт ҳақида баҳс кетди. Хуллас, икки кун давомида гаплашмаган гапимиз қолмади. Мен ўшанда Абдулла аканинг адабиётга муносабатини, ҳар бир асар ҳақида ғоят талабчанлик билан, айни чоқда ҳаққоний фикр юритишини, ўзи адабиётга ҳалол муносабатда бўлганидан, ҳар бир адабиёт ходимидан ҳам шундай ҳалолликни талаб қилишини, ўқувчи олдидаги бурчни, масъулиятни муқаддас деб билишини билиб олдик. Икки кунлик суҳбат менинг қарашларимда, фаолиятимда, кейинги ишларимда кескин бурилиш ясади.

Абдулла ака билан яқинлашганга қадар мен жуда осон, қийналмай ишлар эдим — бир ўтиришимда саккиз-ўн қоғоз мақола, тақриз ёзиб ташлаш ҳеч гап эмас эди. Яқинлашгандан кейин, ёзиш — азоб бўлиб қолди. Битта мақолани ёзишдан олдин мингта нарсани ўйлайдиган бўлиб қолдим «Асар ҳақидаги фикрим тўғримикан, ноғоҳон ёзувчига, кўз нурини, қалбининг ҳароратини сарфлаб асар яратган одамга озор бериб қўймасмиканман, ноҳақ гап, ноўрин фикр билан дилини оғритиб қўймасмиканман, асарни нотўғри тушуниб, ёзувчининг таъносига қолмасмиканман, ёзаётган гапим ўқувчига керакмикин, унга етиб борармикин» ва шунга ўхшаш фикрлар ҳар бир жумла устида бош қотиришга ундай бошлади. Бироқ шундай қийналиб, азобланиб ёзсанг ҳам мақоланг чиқиб, одамларга манзур бўлса, бир лаҳзада ҳамма қийналганинг унут бўлиб кетади-ю, юрагингда чинакам шодлик туйғуси қанот ёзади. Абдулла ака менга ижоднинг ана шу заҳматли шодлигини кашф этишимга ёрдам берди.

Мен мақола ёзганда кўпинча Абдулла акани кўз олдимга келтириб туриб ёзаман. Абдулла ака ҳамма мақолаларимни ўқиб борарди ва ҳаммаси тўғрисида фикрини яширмай, чиройли либосга ўрамай, пайванд қилмай очиқ айтарди. Муваффақиятсиз чиққан мақолалар ҳақида гапирганда одам шўхлик қилиб қўлга тушган мактаб боласидай хижолатда қолади. Абдулла ака ёмон мақола учун койийди, лекин койишдан кўра ҳам кўпроқ уни тузатиш, мукаммаллаштириш ҳақида гапиради, маслаҳат беради. Унинг бир насиҳати ҳеч эсимдан чиқмайди.

— Энди сиз ўз услубингизни яратинг. Одамлар ўқиганда кимнинг мақоласи эканини авторининг номисиз ҳам билиб оладиган бўлсин. Услубни яратинг, уни ҳамиша пок ва юқори сақланг. Ўз-ўзини ҳурмат қилмайдиган одамни ўқувчи ҳам ҳурмат қилмайди, ўқимайди.

Абдулла акадан олган ажойиб сабоқларни санаб тугатиш қийин. Менинг ёзган нарсаларимда нимаики диққатга сазовор ҳислат бўлса, буларнинг ҳаммаси Абдулла акадан, унинг ижодидан, ажойиб шахсиятидан ўрганиб, талабчанлигига бўйсиниб пайдо бўлган. Шунинг учун бугунги улуғ айём кунида — Абдулла Қаҳҳор 60 ёшга тўлган ажойиб паллада севимли устозга таъзим қилгим ва унга узоқ умр, янги-янги ижодий муваффақиятлар тилагим келади.

Адабиётимизнинг бахтига ҳамиша омон бўлинг, Абдулла ака!

Озод ШАРАФИДДИНОВ.

ЁЗУВЧИ УСЛУБИ ҲАҚИДА

Яқинда Ўзбекистон ССР Фанлар академияси нашриёти филология фанлари кандидати, адабиётшунос олима Машҳура Султонованинг «Абдулла Қаҳҳор услуби» деган тадқиқот ишини алоҳида китоб ҳолида босиб чиқарди. Китобда шу вақтгача чиққан монография ва тақризларда кам тилга олинган, лекин адабиётшунослигимиз-нинг актуал масалалари бўлган ёзувчи бадиий услуби масаласи кузатилган.

Асар образ ва бадиий нутқ қирралари: ғоя ва портрет, ғоя, образ, пейзаж, образ ва деталь каби бўлинмалардан иборат бўлиб, буларда тадқиқотчи Абдулла Қаҳҳор услуби, ёзувчи асарларидаги автор ва персонажлар нутқи, бадиий деталлардан фойдаланиш маҳоратини диққат билан текширади.

Монография адабиётшунослар, олий ўқув юртлари филология факультетларининг ўқитувчи ҳамда студентлари, шунингдек барча адабиёт ихлосмандларига мўлжалланган бўлиб, у Абдулла Қаҳҳорнинг 60 йиллик юбилейига «Фан» нашриётининг муносиб совғасидир.

Ш. ТУРДИЕВ.
А. С. Пушкин номидаги тил ва адабиёт институти.

МЕНИНГ ДОМЛАМ

Абдулла Қаҳҳорнинг «Сароб» романи илк марта қўлимга тушганда 14—15 яшар ўсмир эдим. Транспорт техникумида ўқирдим. Бир синфдошим бу китобни ўқиб чиққан экан, оғзини тўлдириб мақтаб қолди. Уч кунга бериб туришини илтимос қилдим.

— Уч кун нимаси! Бир кунда ўқиб ташлайсан! — деди у қаттиқ ишонч билан. Кейин романдаги айрим жумлаларни марок билан тилга олди, персонажларни сифатлаб кетди.

Чиндан хам романни жуда қисқа муддат ичида ўқиб чиқдим. Ўқиб чиқдиму, сеҳрланиб қолдим. Ана шундан бошлаб Абдулла Қаҳҳорнинг имзоси билан нимаики чиқса, ўқишни канда қилмайман. Мана 35 йилки, мен очган янги олам мени мафтун қилиб келади. Ҳар бир асари бир кашфиёт бўлиб, мен яшаган оламнинг бир янги кўриғини очиб келади. Бу кўриқ кутилмаган жозиба, эҳтирос, иштиёқ ва гўзаллик бахш этиб завқимни оширади, фикримни кенгайтиради, қалбимни бойитади. Аввалига бу ажойиб адибнинг китобхонни бунчалик сеҳрлаб қўйиш сирини билмасдан, маза қилиб ўқиб юрдим. Бир куни бунинг калити бирдан топилиб қолди. У вақтда мен Ўзбекистон Совет ёзувчилари союзи қошидаги Консультация бюросининг котиби бўлиб ишлардим. Бюро кутубхонанинг бир четига жойлашган эди. Бир маҳал бу ерга, тўғриси, кутубхонага Абдулла Қодирий билан Чўлпон бошлашиб кириб қолди. Худди шу кунларда катта проза асарларига эълон қилинган конкурс якунланган. «Сароб» романи иккинчи мукофотни олган. «Кеча ва кундуз» билан «Обид кетмон» шундайгина тақдирланган кез эди. Шунинг учун бўлса керак, бу икки улкан ёзувчининг суҳбати мусобақалашган китоблар устида борарди. Абдулла Қодирий «Сароб»нинг тилини мақтаб келиб, «Тили жуда яхши шиббаланган, нам ўтмайди» деган эди. Чўлпон ҳам уни қувватлаб тўлдирди. «Тилига шак йўқ, жуда пухта. Ҳар сўзни алоҳида жойига михлайди. Образлари-чи? Яхши ишланган. Лекин тилида сал қурғоқлик борга ўхшайди. Хотин-қизларга хос нозикликни ифодалашда майинлик ва нафосат етмаётгандай». «Менимча, — деди Абдулла Қодирий, — адиб сиз кутган кўтаринки услубдан кетмас. Унда танкид ва фош этиш кучли бўлади. Услуби юморга мойил!».

Кейин улар образларга ўз муносабатларини билдирдилар. Характерларнинг чизилишини алоҳида таъкидлашди. Бу икки улкан ёзувчининг суҳбатидан шу нарса равшан бўлдики, улар энди илк романини эълон қилган ёш ёзувчи Абдулла Қаҳҳорнинг бундай муваффақиятларидан хурсанд, унинг ижодий истиқболидан умидвор.

Кутилмаган бу суҳбат менинг Абдулла Қаҳҳор ижодига бўлган ихлосимни янада ошириб юборди.

Шу-шу мен Абдулла Қаҳҳор ижодини синчиклаб ўқиб келаман, унинг маҳоратига, ажойиб тилига қойил қоламан. Бу мафтунлик менинг шеъриятнинг кичик ва кўркам чаманидан прозанинг кенг ва улкан бўстонига оғдира бошлаган бўлса ажабмас. Чиндан ҳам шундай. Менда прозага мойиллик Абдулла Қаҳҳорнинг таъсири остида туғилган. Мен уни ўзимнинг маънавий устозим деб биламан.

Абдулла Қаҳҳор ижодда хасис бўлса ҳам, тажрибаларини ўртоқлашишда ўта саҳий. Ўз ижод сирини пинҳон тутиб, бошқаларнинг билиб олишидан, ўзидан ўтиб кетишидан ҳадиксирайдиган ёзувчилардан эмас. Унинг кўнгли ҳам, ижод тажрибасининг дарвозаси ҳам кенг очиқ. Истаганингизча баҳраманд бўлишингиз мумкин. Лекин у «фалончи менинг йўлимга кирибди, менга ихлосманд экан» деб унар-унмасга елкасини силайвермайди. Энг яқин ва севган кишисини ҳам нуқсони учун «чақиб олиши», бешафқат «фош этиши» мумкин. У ижодда ҳеч кимга сохта ён босмайди. Бу одил талабчанлик баъзи бировларга ёқмайди, албатта. Бу ёқмасликдан эса, у асло тап тортмайди. Чунки у ижодга ижтимоий ҳодиса деб қарайди. Ундаги ҳар бир нуқсонни ижтимоий ҳаётимизга етаётган путур деб баҳолайди, бунга у йўл қўймайди, қўйишга ҳаққи йўқлигини бутун вужуди билан ҳис этади.

Зотан бу улкан адибларнинг хислатидир. Мана бугун шу устоз адибимиз 60 ёшга тўляпти. Мен мана шу самарали қутлуғ ёш билан ўз устозимни самимий табриклайман ва унга ўз миннатдорчилигимни юрак-юракдан изҳор этиш билан мамнунман.

ШУҲРАТ.

БОҒБОН

(Вазн ва қофияга бўйсинмаган сўз)

Бобом боққа ишқибоз мулла экан. Мактабдорликдан тўплаган пулига қуруқ ер сотиб олибди. Арзоннинг шўрваси татимас деганларидай, ернинг шўри кўп экан. Бобом уни ювиш учун аввал сал кам икки юз газлик зовур қазибди. Кейин бўлажак боғ учун кўчат танлаш керак экан. Аммо бобомда пул нима қилсин. Ўн уч ишкомлик узумзорни қаламчадан бунёдга келтирибди. Юз туп олма, ўн тупча нокни уруғдан кўкартириб пайванд қилибди. Кейинчалик анжир, беҳи, жийда, ўрик экибди.

Хўш, бобом боғнинг ҳосилидан бойиб кетибдими? Йўқ, ўзи минишга эшак ҳам тополмай умр бўйи пиёда юрган одам кузда бировлардан от-улов сўраб олиб, ҳосилни шаҳар ҳовлисига ташиб олар экан. Боғдан кўчиб тушиб хотиржам бўлиб олганидан кейин ҳосилнинг ҳаммаси бутун Шайхантоҳир даҳасидаги кўни-қўшни, қариндош-уруғ, таниш-билишларга тарқатар экан. Унинг бу саҳийлигидан миннатдор бўлиш ўрнига мийиғида кулиб қўядиганлар ҳам бор экан. Улар раҳмат айтиш ўрнига ўзларича «жонининг ҳузурини билмаган чол» дейишар экан. Бобом бу гаплардан хабардор бўлса ҳам, индамай ишида давом этаверар экан. Бунинг сабабини сўраганларида бобом шундай дебди:

— Боғимнинг ҳосилини еб миннатдор бўлмаган одамнинг боласи миннатдор бўлар.

Бобомнинг боғини эсласам Абдулла аканинг меҳнатларини хаёлимда тасаввур қиламан. Абдулла ака ўз умрида ҳеч вақт меҳнат машаққатларидан қўрқмагани, ўз ижод боғида биронта бегона гиёҳга ўрин бермаслиги, ўз боғини зийраклик билан, эринмасдан парвариш қилиши ҳаммани ҳам ҳайратда қолдиради. Абдулла ака ўз боғини ўзи парваришлаб, бегона ўтлардан ўзи тозалаб ҳашаротлардан, чугурчуқлардан ўзи ҳимоя қилиб келаётган заҳматкаш боғбон. Абдулла ака боғининг ҳосили кириб борган ҳар бир хонадонда доим ҳурсандчилик.

Абдулла аканинг бобомдан фарқ қиладиган томонлари ҳам кўп. Устозим бобомдан бахтли. Бу бахт аввало шундаки, Абдулла ака ўз ижод боғининг ҳосилини одамларга ўзи ташиб юрмайди. Унинг китобларини одамлар ўзлари излаб юришади. «Яна нимангиз пишди?» деб сўраб келувчиларнинг сон-саноғи йўқ. Бундан ортиқ бахтни қаердан топиб бўлади?!

Азиз АБДУРАЗЗОҚ.

Адабиётимиз фахри

Бу йил чиндан ҳам шодиёналар йили бўляпти. Инсоният тарихида биринчи бўлиб озодликка ва бахтга эришган Совет халқи қутлуғ Октябрнинг 50 йиллигини нишонлашга қизғин тайёргарлик кўраётган шу кунларда республикамиз меҳнаткашлари ўзбек совет адабиётининг йирик намояндаси — отахон ёзувчимиз Абдулла Қаҳҳорни 60 йиллик тўйи билан муборакбод этмоқда.

Абдулла Қаҳҳор 1907 йилда Қўқонда темирчи оиласида туғилган. У аввал Қўқонда, сўнг Тошкентда таҳсил кўрди, республикамиз матбуотида, нашриётларида, Ўзбекистон ССР ёзувчилар союзида масъулиятли вазифаларда ишлади.

Абдулла Қаҳҳор адабиётимиз майдонига йигирманчи йилларнинг ўрталарида Ойбек, Ғафур Ғулом, Ҳамид Олимжон, Ғайратийлар билан бир қаторда кириб келди. Унинг ижоди, асосан, 1925-1926 йилларда вақтли матбуотда босилган фельетонлардан бошланди. 1925-1930 йиллар — Абдулла Қаҳҳор ижодида изланиш даври, шаклланиш йиллари бўлди. Бу даврда ёш қаламкашнинг «Муштум», «Қизил Ўзбекистон», «Янги Фарғона» каби газета-журналларда қатор фельетонлари, ҳажвий шеърлари босилиб чиқди. Аммо адиб биринчи навбатда ҳикоянавис, новеллист сифатида шуҳрат қозонган.

Абдулла Қаҳҳор ўз ҳикояларининг сюжети, композицияси, образлар системаси, диолог, монолог, персонажлар нутқи ва автор тили, ҳатто ҳар бир жумла конструкцияси устида қунт билан ишлайди. Шунинг учун ҳам кичик ҳажмли ҳикоячаларида ҳам характерлар ёрқин бўлиб чиқади.

Абдулла Қаҳҳорнинг катта проза соҳасидаги хизматлари ҳам диққатга сазовор. У уруш йиллари «Олтин юлдуз», «Дардақдан чиққан қаҳрамон» ва ундан кейинги даврда «Синчалак», «Ўтмишдан эртаклар» повестлари билан китобхонларни хушнуд қилди. Унинг биринчи романи — «Сароб» 1930—1934 йилларда ёзилган бўлиб, 1937 йилда алоҳида китоб ҳолида нашр бўлди. Адиб бу асарини 1957 йилда қайта ишлаб чиқди.

Ёзувчи Абдулла Қаҳҳор 30-йилларнинг охирроғида «Айрилганни бўри ер» деган повесть устида иш бошлаган эди. Ана шу повесть учун тўпланган материаллар асосида у 1947 йилда «Қўшчинор» романини яратди. 1951 йилда шу романнинг қайта ишланган янги варианти — «Қўшчинор чироқлари»ни китобхонларга тортиқ қилди.

А. Қаҳҳор — машҳур драматург. У 30-йиллардаёқ драматургия соҳасида машқ қила бошлаган эди — унинг «Ташвиш» деган комедиясидан бир кўриниш «Ўзбекистон адабиёти ва санъати» журналининг 1939 йилги сонларидан бирида босилган эди. Аммо у урушдан кейинги йиллардагина драматург сифатида шуҳрат қозонди. Унинг биринчи ҳақиқий комедияси — «Шоҳи сўзана» (1949—1951, 1952) Совет Иттифоқи халқлари ва халқ демократияси мамлакатларининг турли тилларига (20 га яқин тилга) таржима қилиниб, қатор театрлар саҳналарида намойиш қилинди.

«Шоҳи сўзана»да автор урушдан кейинги йилларда совет кишиларнинг қўриқ ва бўз ерларни ўзлаштиришда кўрсатган қаҳрамонликларини акс эттиради. Ана шундай умумхалқ юришида юз берган қийинчиликлар, эскилик билан янгилик ўртасидаги кураш асарда ўз бадиий ифодасини топган.

Деҳқонбой, Ҳафиза, Кўзиев каби дадил ёшлар чўлни боғи-бўстонга айлантиришдагина эмас, балки Ҳамробуви, Холнисо, Мавлон ака каби онгида эскилик қолдиқлари сақланиб қолган кишиларни қайта тарбиялашда ҳам жонбозлик кўрсатадилар.

Абдулла Қаҳҳор кейинги йилларда драматургия соҳасида ғайрат ва шижоат кўрсатиб ишлади: у китобхон ва томошабинларга «Оғриқ тишлар», «Сўнгги нусхалар», «Аяжонларим» асарларини тақдим этди. Бу асарлар ҳам актуал темага бағишланганлиги, кўтарилган проблемаларнинг санъаткорона ҳал этиб берилганлиги, ўта комиклиги, характерларнинг ёрқин ва яққоллиги билан ёзувчининг шуҳратига шуҳрат қўшди. Бундай саҳна асарларида ҳам биз драматургнинг сатира ва юморга майли кучли эканлигини сеза оламиз.

Абдулла Қаҳҳор ижодидаги характерли бир томон шуки, у ҳар бир асари устида сабр-тоқат ва чидам билан қайта-қайта ишлайди — уни қиёмига келтирмагунча сира тиниб-тинчимайди. «Сароб», «Қўшчинор чироқлари», «Шоҳи сўзана» каби асарлари устида толстойона қайта-қайта ишлаганлиги туфайли катта ижодий муваффақиятга эришди.

Одатда Абдулла Қаҳҳор ўз асарларида ҳаётдаги хунукликлар устидан аччиқ кулади, уларни рад қилади. Унинг «Ўғри», «Миллатчилар», «Бемор», «Тўйда аза», «Оғриқ тишлар», «Сўнгги нусхалар» каби асарлари мана шундай характерда. Буларда ёзувчи ҳаётдаги салбий нарсаларни рад этувчи сифатида кўзга ташланиб туради. Аммо бу хислат Абдулла Қаҳҳор ижодининг бир томонигина холос. Адиб ўзининг «Минг бир жон», «Олтин юлдуз», «Дардақдан чиққан қаҳрамон», «Асрор бобо», «Кампирлар сим қоқди», «Синчалак», «Қўшчинор чироқлари» каби иккинчи бир гуруҳ асарларида эса ҳаёт гўзалликларини шарафловчи санъаткор сифатида майдонга чиқади. Санъаткор қалби барометр стрелкалари каби ҳаёт сўқмоқларидаги ёруғ нурларни яққол қилиб кўрсатиб туради. Биз Абдулла Қаҳҳор асарларида жонажон халқимизнинг ўтмиши, ҳозири ва келажагини ҳам аниқ кўра оламиз: у чиндан ҳам халқимиз тарихининг бадиий солномачасидир.

Абдулла Қаҳҳор ижодида бадиий таржима ҳам салмоқли ўрин тутади. А. С. Пушкиннинг «Капитан қизи», Л. Н. Толстойнинг «Уруш ва тинчлик» асарлари, А. П. Чехов ҳикоялари ва кўплаб бошқа асарларни таржима қилди.

Абдулла Қаҳҳор адабий танқидчилик ва адабиётшунослик соҳасида ҳам баракали ижод қилди. Унинг «Бадиий очерк ҳақида», «Ижодий активлик сари», «Ҳаёт қўшиғи», «Тортиқ», «Севимли шоиримиз», «Чеховдан ўрганайлик», «Оқ йўл, дўстлар», «Совет ёзувчилари Бутуниттифоқ иккинчи съезди якунлари ва Ўзбекистон ёзувчиларининг вазифалари», «Совет маданиятининг атоқли арбоби», «Устоз санъаткор», «Ҳаёт ҳодисасидан бадиий тўқимага» каби сермазмун мақола ва рецензиялари ўзбек совет адабиёти равнақи учун кураш ҳислари билан йўғрилган бўлиб, булар адабиётшунослигимизга қўшилган муносиб ҳиссадир.

Абдулла Қаҳҳор ижоди мана шундай серқирра ва сермаҳсул. У ўзининг адабиёт соҳасидаги катта хизматлари эвазига партия ва ҳукуматимизнинг олий мукофотларига сазовор бўлган, «Шоҳи сўзана» комедияси учун эса 1952 йилда Давлат мукофоти лауреати берилди.

Абдулла Қаҳҳор ҳар доим адабий ижод билан жамоатчилик ишларини қўшиб олиб бормоқда. Шунинг учун ҳам у Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати қилиб сайланди. Абдулла Қаҳҳор ўз хизматлари билан халқ ҳурматига сазовор бўлган улкан қалб ва нодир талант соҳиби. У ҳозирги пайтда ижодий камолат босқичида туриб, жўшқин қалб ҳарорати билан йўғрилган ғоявий-бадиий етук асарлар яратиш иштиёқи билан ёнмоқда. Биз севимли ва мўътабар ёзувчимиз Абдулла Қаҳҳорга мана шундай улуғ айём кунларида узоқ умр, мустаҳкам соғлиқ янгидан-янги ижодий муваффақиятлар тилаймиз.

Тўхта БОБОЕВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академияси, А. С. Пушкин номидаги тил ва адабиёт институтининг илмий ходими.

ОБРАЗЛАР ДУНЁСИ

Абдулла Қаҳҳор ҳақида ёзиш қийин. Чунки у сўзнинг қадрига етадиган улкан адиб. У саҳифалаб ёзмайди, ҳар бир сўзни ақл тарозусида минг марта ўлчаб, катта эҳтиётлик, хасислик билан, кўпчилик чидолмайдиган сабр-тоқат билан қоғозга туширади. Унинг учун санъат фақатгина илҳом меваси эмас, ойлар, йиллар қилинадиган меҳнат, бедор ўтказиладиган кечалар, бой ҳаёт тажрибаси, чуқур, жиддий ўй ва мулоҳазалар мевасидир. Шунинг учун мен Абдулла Қаҳҳорни кўпчилик ёзувчилар ва ўзим учун катта мактаб ва таянч деб биламан. Унинг ҳар бир сўзи, ҳар бир асари илҳом бағишлайди, катта мақсадлар сари етаклайди. Энг муҳими олис ва баланд парвоз учун қанот пайдо қилади, ўз кучи истеъдодингга ишонч уйғотади. Мен Абдулла аканинг ҳар бир янги асарини сабрсизлик билан кутаман, чунки янги асар билан у янги гап айтади, муҳим масалани кўтариб чиқади. Менинг учун эса янги образлар дунёси очилади.

Устоз ёзувчи олтмишга кирди. Шу улуғ айёмда чин юракдан:

— Абдулла ака! Бахтимизга узоқ умр кўринг, ҳаётингизга гард юқмасин. Ижодингизга барака! — дейман.

Ўлмас УМАРБЕКОВ.

Ер шарида

„2x2= =МАО ЦЗЭ -ДУН“

«2x2 = Мао Цзэ-дун». Бемаъниликми? Алаҳсирашми? Йўқ ҳозирги кунда. Хитойдаги пропаганда ўқитиш ва тарбиянинг асоси шу. «Серкуёш ёки ёмғирли кундан тортиб, стол теннисигача барчаси раис Мао ғояларининг тантанаси» деб эълон қилинмоқда.

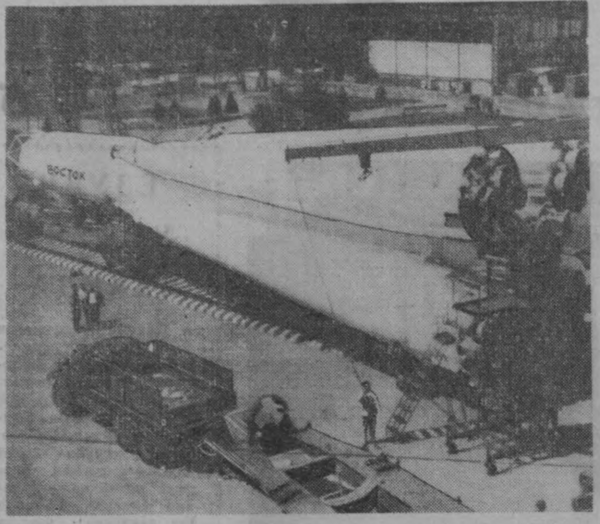

Венгрия Халқ Республикаси. Будапештда очиладиган виставканинг экспонатларидан бири жаҳонда биринчи космонавт Юрий Гагарин парвоз қилган «Восток» космик кемасининг макети бўлади.

Суратда: «Восток» космик кемасини макетини ўрнатиш.

МТИ — ТАСС телефотоси.

Хитойдаги «Буюк пролетар маданий революцияси» ҳамма ерда ҳам ғалаба қозонавермаганлиги кўриниб турибди. Чет элларга берилаётган радио ахборотларида бу айниқса аниқ кўринади. Радио редакторлари жаҳон халқларидан кўпгина нарсаларни яширмоқдалар. Пекин ва Урумчи радиостанцияларининг экспорт учун эмас, ўз ички тингловчилари учун берган эшиттиришларини лоқал бир ой мобайнида мунтазам тинглаб борган киши, бу эшиттиришлар чет эллардаги тингловчиларга бериладиган ахборотлардан нақадар кескин фарқ қилишини, Пекин радиосининг редакторлари муҳим воқеаларни нақадар яшираётганлигини осонгина пайқаб олади. Кейинги пайтларда берилган эшиттиришлар шундан далолат беради.

РАИС МАОНИ ҚАНДАЙ ҚИЛИБ КЎРСА БЎЛАДИ?

«Япониянинг революцион халқи раис Маони бутун жаҳон халқларининг қалбидаги энг қизил қуёш деб биладилар. Япониянинг революцион ишчилари «Биз раис Маони кўришни хоҳлаймиз» демоқдалар. (Пекин радиоси. 20 июль).

Бу исаткни рўёбга чиқариш осон. «Жаҳон революцион халқлари раис Маонинг портретларини олишда давом этмоқдалар. Буюк пролетар маданий революцияси даврида раис Маонинг портретлари ўтган 16 йилдагига нисбатан беш марта кўп чиқарилди. Ҳозирги кунда Осиё, Африка, Латин Америкаси ва жаҳоннинг бошқа районлари раис Мао суратлари билан таъминланиб турибди». (Пекин радиоси, 19 июль).

ҚАНДАЙ ҚИЛИБ ИМПЕРИАЛИСТЛАРНИНГ ЖИҒИНИ ЭЗИШ КЕРАК?

«Ўн олтинчи июль куни Харбин шаҳрида Сунгра дарёсини сузиб ўтиш бўйича оммавий тадбир ўтказилди. Бу тадбир Мао-Цзэ-дун Ян Цзи дарёсини сузиб ўтган куннинг бир йиллигига бағишлаб ташкил қилинди. Сузиб ўтиш бошланишидан аввал Харбин шаҳар революцион комитетининг бошлиғи нутқ сўзлади. У шундай деди:

— Бундан бир йил илгари худди шу куни бизнинг улуғ саркардамиз раис Мао шамол ва бўронларни, кутурган тўлқинларни, беш баллик шамолларни енгиб, Ян Цзи дарёсини бир соату беш минутда сузиб ўтди. Бу билан бутун Хитойни, бутун жаҳонни ларзага солди, империалистларни, баъзи мамлакатларнинг ревизионист ва реакционерларини доғда қолдириб, бутун жаҳон халқларининг революцион руҳини кўтариб юборди. Бугун биз раис Маонинг революция иши учун олға сузилсин, деган шиорига қизғин жавоб бермоғимиз керак». (Пекин радиоси, 12 июль).

НИМА ҚИЛСА, ҚУРБАҚА СТОЛ УСТИГА ЧИҚМАЙДИ?

«Тянь-цзинь шаҳридаги ўрта мактаблардан бирининг 8-синфи илгари энг қолоқ синф эди. Бу ерга халқ озодлик армиясининг жангчилари келиб, ўқувчиларга ёрдам берганидан кейин бу синф энг илғор группага айланди. Бўлинма командири, раис Мао асарларини ўрганиш бўйича активист ўртоқ Линь Вэнь-хуанинг шу ҳақдаги суҳбатини эшитинг:

— Бу синф ўқувчиларини кўрганимда аввалги қувончимдан асар ҳам қолмади. Дарс пайтида улар бир-бирлари билан бўлмағур сафсата сотиб ўтиришар, ҳар хил ўйинлар ўйнашар, ўқитувчининг столига тирик қурбақа қўйиб қўйишар эди. Мен неча кечани бедор ўтказдим. Болаларга капиталистик йўлдан бораётган баъзи бир раҳбар шахслар ҳақида гапирдим. Бундай одамларнинг ҳақиқий қиёфасини очиб ташладим. Баъзан тўғри гапиряпманми-йўқми деб иккиланиб қолардим. Бир қанча вақт ўтгандан кейин бу саволимга жавоб олдим. Ўқувчилар раис Мао асарларини ўқишга мустақил кириб кетдилар. Шундай қилиб бизнинг группа намунали синфга айланди». (Пекин радиоси, 8 июль).

ҚАНДАЙ ҚИЛИБ ОЛИЙ МАЪЛУМОТЛИ БЎЛИШ КЕРАК?

«Раис Мао шундай дейди: «Сиёсатсиз ҳаётнинг ўзи йўқ». Ревизионистик линия эса бундай дейди: «Энг муҳими мутахассислик бўйича предметлардир. Мутахассислик, баҳо—олий ўқув юртларига кириш шу билан белгиланади». Агар ревизионистик йўлдан бориладиган бўлса, яхши ўқиш, китоблар мутаола қилиш, институтга кириш, мутахассисликни эгаллаш, оилалик бўлиш керак. Пекиндаги мактаблардан бирининг ўқитувчи ва ўқувчилар бу масалаларни чуқур ўргангач, ревизионистик йўлнинг зарарли эканлигини пайқадилар. Мактабни битириш олдида турган ўқувчилар шундай дейишяпти: «Ўн йилдан ортиқ вақтдан бери капиталистик йўлдан бораётган бир тўда шахслар бизга бир мунча кераксиз нарсаларни ўргатишибди. Биз бу ботқоқликдан чиқиб кетишимиз ва фақат Мао Цзэ-дун ғоялари билан қуролланмоғимиз керак». (Пекин радиоси, 20 июль).

ЖАНГ МАЙДОНИДА НИМА ҚИЛИШ КЕРАК?

«Мао Цзэ-дун жангчилари ҳамма ерда, ишда ҳам, йўл юзида ҳам, овқат еяётганда ҳам раис Мао асарларидан олинган цитаталарни ёд қилмоқдалар. Умуман жанг майдони Мао Цзэ-дун асарлари ўқиладиган каттакон кутубхонага айланиб кетди». (Урумчи радиоси, 18 июль).

ГЎДАКЛАРНИ ҚАНДАЙ ҚИЛИБ ҲУШЁРЛИККА ЎРГАТИШ КЕРАК?

«Шэньян ҳарбий округида жангчиларнинг хотинлари, раис Мао асарларини ўқиш бўйича активисткаларнинг йиғилиши бўлиб ўтди. Унда гўдакларни Мао Цзэ-дун ғоялари руҳида тарбиялаш масаласи кўрилди. Бир аёл шундай дейди: «Байрам арафасида бир ўғлим мендан раис Маонинг суратини сотиб олишга пул сўради ва олиб келди. У портретни деворга осиб қўйди. Шунда 6 яшар ўғлим менинг олдимга келиб шундай деди: «Ойи, акам хато қилди. Раис Маонинг суратини бир чеккага илиб қўйди. Ўртада туриш керак-ку». (Пекин радиоси, 1 июль).

ҚАНДАЙ ҚИЛИБ ТЕЗ СОҒИНИШ КЕРАК?

Бу қўлланма радио ахборотида эмас, «Наньфан жибао» газетасида пайдо бўлди. Хитой ташқарисида бу қўлланма кўпчиликка маълум бўлмаганлиги учун уни алоҳида таъкидлашга тўғри келади.

«Ҳарбий қисмлардан бирида хизмат қилувчи жангчи опасидан хат олди. У отасининг касал эканлигини, ишга ярамай қолганлигини ёзган эди. «Касал бўлиш нимаси!— ғазабланиб кетди солдат.—Чор атрофда кўклам ишлари қизиб ётган бўлса-ю, дадам касал бўлиб ўтирса?» Жангчи газетадан ХКП Марказий Комитетининг қишлоқ хўжалик ишлари бўйича мурожаатини қирқиб олди ва дадасига жўнатаркан, шундай деб хат ҳам ёзди: «Қишлоқ хўжалиги—иқтисодимиз асосидир. Агар ҳосил ёмон бўлса, бу нарса мамлакатимиздаги буюк маданий революцияга салбий таъсир қилади». Орадан бир неча кун ўтгач, отаси жангчига шундай деб хат ёзиб юборди. «Мен ўз хатоларимни тушундим. Сенга Мао Цзэ-дун танланган асарларининг бир томини юборяпман».

«ЛИТЕРАТУРНАЯ ГАЗЕТА»ДАН

Ҳозирги замон буржуа ҳайкалтарошларининг ғоясига уларнинг ўзи ҳам осонликча тушинолмаса керак. Бу ўринда гап оддий бир нарса ҳақида бораётир. Ҳайкалтарош Хорст Антес Карлсруэ (ГФР)да намойиш қилаётган ўзининг «жуда оригинал» ишига. «Оила» деб ном қўйибди.

Кейстон — ТАСС фотоси.

ДУНЁ АЖОЙИБОТЛАРИ

ЁЗИЛМАГАН РОМАНЛАР АВТОРИ

Француз романисти ва матбаачиси Никола Ретиф де ля Бретонн (1743—1806 йил) 203 та романнинг авторидир. Шу романлардан 152 таси умуман ёзилмаган! Бу факт ниҳоятда қизиқ бўлса ҳам, лекин ҳақиқатдир. Автор романларни типографиянинг ўзидаёқ ёзиб ташлайверган. У ўз фикрларини типографик литерларга туширар эди. Ёзувчининг кўпгина романлари ўқувчилар орасида севиб ўқилган. XVIII ва XIX асрларда унинг романлари қайта нашр қилинган ҳам.

ТЕХНИКА ВА СПОРТ

Ҳозирги кунда Мексикадаги олимпиада ўйинларида қатнашувчилар олдида қийин вазифалар турибди. Ҳамма гап шунда-ки, 1968 йилдаги асосий спорт курашлари денгиз сатҳидан 2 минг метр баландликда бўлади. Кўпгина спортчилар, тренерлар ва врачлар Мексикада бўлишиб, Мексика шароитининг одам организмига таъсирини текшириб кўрдилар. Голландия мутахассислари эса Мексикага алоҳида бутун бир лаборатория аппаратларини олиб бориб, бир неча ой давомида илмий текшириш ишлари олиб бордилар. Айниқса улар велосипедчиларга кўпроқ аҳамият беришди. Кўп кунлик пойгада олимпиада чемпиони бўлиш учун ҳозирдан тайёргарликни бошлаб юборган голландияликлар ҳақиқатан ҳам биринчилик учун асосий даъвогар ҳисобланадилар.

ФУТБОЛ
НАВБАТДАГИ ҒАЛАБА

СССР терма командаси Европа биринчилиги саралаш ўйинларида Финляндия терма командаси билан ўзининг навбатдаги учрашувини ўтказди. Учрашув мамлакатимиз терма командаси фойдасига 5:2 ҳисобида якунланди. Москвада бу икки командалар ўртасидаги биринчи учрашув ҳам СССР футболчилари фойдасига 2:0 ҳисобида тугаган эди. Фин футболчилари устидан умумий—7:2 ҳисобида ғолиб чиқиш, совет чарм тўп усталарининг катта ютуғидир.

Турку шаҳрида Финляндия терма командаси дарвозасига тўпларни И. Сабо (2 та), В. Маслов, А. Банишевский, Д. Малафеевлар киритдилар

Редактор С. М. КАРОМАТОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

РАДИО ТЎЛҚИНЛАРИДА

8 СЕНТЯБРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 «ПРАВДА» газетасининг обзори (ўзбекча).
18.10 **Дўстлик куйлари.**
18.40 **Енгил куйлар.**
19.00 ТАНИҚЛИ ЁЗУВЧИ АБДУЛЛА ҚАҲҲОР ТУҒИЛГАН КУННИНГ 60 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН ЭШИТТИРИШ. **Алишер Навоий номли Катта Академик опера ва балет театридан тантанали кеча олиб эшиттирилади.**
20.10 Совет композиторлари асарларидан концерт.
20.45 ЎЗБЕКИСТОН 50 ЙИЛ ИЧИДА. **Ўзбекистон ССР Автомобиль ва тош йўллар министрининг ўринбосари Ражабов суҳбати** (ўзбекча).
21.00 **Қишлоқ хўжалик ходимлари учун концерт.**
21.40 **«Дунё воқеалари»** (ўзбекча).
21.50 Москва.
22.15 **А. Қаҳҳорнинг инсценировка қилинган ҳикоялари** (ўзбекча).
23.20 **Талабларга мувофиқ концерт** (ўзбекча).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

19.00 Концерт.
19.30 **Абдулла Қаҳҳор туғилган куннинг 60 йиллиги олдидан. «ЎТМИШДАН ЭРТАКЛАР»** повестидан парча (русча).
20.10 Социализм мамлакатлари халқларининг куйлари.
20.45 «Терим мавсуми» деган эшиттириш (русча).
21.00 **Абдулла Қаҳҳор юбилейига бағишланган эшиттириш** (тожикча).
21.10 Концерт (тожикча).
21.30 **КПСС Марказий Комитети Тезислари — оммага»** А. Исломов суҳбати (татарча).

9 СЕНТЯБРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 «АССАЛОМ ТОНГ» деган концерт.
9.30 «ЯЛЛА» концерти.
9.45 «Юбилей йилининг «оқ олтини» деган суҳбат (тожикча).
10.10 Гендель. «Кончертто гроссо»
10.30 **Шарқ халқлари куйлари.**
11.10 **«Болгар халқининг миллий байрами»** деган суҳбат (ўзбекча).
11.25 **Созандалар ижросида концерт.**
13.00 **Концерт.**
13.30 Болгария эстрада куйларидан концерт.
15.30 **Янги ёзиб олинган асарлар. А. Қаҳҳор. «АЯЖОНЛАРИМ» радиопостановкаси** (ўзбекча).
17.20 Уйғур куйларидан концерт.
18.00 «ПРАВДА» газетасининг обзори (ўзбекча).
18.10 Спорт эшиттириши (русча).
18.40 **Қувноқ қўшиқлар.**
19.20 **Ўзбек халқ куйлари.**
20.00 «ОКТЯБРЬ» радиостанциясининг программаси (ўзбекча).
20.30 Эстрада концерти.
21.25 **Қўшиқлар, рақслар, ҳазиллар.**
22.10 **«Ошиқ Ғариб ва Шоҳсанам»** музикали драмасининг монтажи.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 Радио эшитувчиларнинг талабларига мувофиқ концерт.
19.30 **«Истамбул оқшоми»** деган музикали эшиттириш.
20.10 Эстрада концерти.
21.00 **Тожикистон ва Ўзбекистон композиторлари асарларидан концерт** (тожикча).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

14.00 Киевдан музикали кеча.

„ЗАНГОРИ" ЭКРАНДА

8 СЕНТЯБРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида:

18.00 Телеянгиликлар.
18.20 Ота-оналар университети.
19.00 ҲАМЗА МУКОФОТИ ЛАУРЕАТИ ЁЗУВЧИ АБДУЛЛА ҚАҲҲОР ТУҒИЛГАН КУННИНГ 60 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН ЮБИЛЕЙ КЕЧА АЛИШЕР НАВОИЙ НОМИДАГИ АКАДЕМИК КАТТА ОПЕРА ВА БАЛЕТ ТЕАТРИДАН ОЛИБ КЎРСАТИЛАДИ.
20.00 Эшиттиришлар программаси.

Ўзбек тилида:

20.05 Телеянгиликлар.
20.25 Журналистларнинг бирдамлик куни.
20.35 «ЁШЛИК» студияси кўрсатади. **«Онанинг кўнгли болада...».**
21.15 **«Сиҳат-саломатлик».** «Илмий-оммабоп программа.
21.55 **«Тўрт танкчи ва ит».** Телевизион бадиий фильмнинг 4-серияси.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида:

18.00 **«Календарь ҳақида ҳикоялар».** Ҳужжатли фильм.
18.20 «УЧ ПЛЮС ИККИ». Бадиий фильм.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

19.45 Эшиттиришлар программаси.
19.50 Ўқувчилар учун. «Москвада Тайга». Телеочерк.
20.20 Журналистларнинг халқаро бирдамлик кунига бағишланган эшиттириш.
20.40 Телеянгиликлар.
21.00 Эфирда «Молодость». «Горизонт».
22.00 Интервидение. «Кинохаваскорлар клуби». «Дўстлик» конкурси.
23.00 Янгиликлар эстафетаси.
24.00 С. Горгей. «Менинг ўғлим». Телеспектакль премьераси.
01.15 Москвада Молдавия ССР ҳафталиги. Миллий байрамнинг очилиши.
02.15 Москва эшиттиришларининг охири.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА ОЛМАОТА КЎРСАТАДИ

«Шуъла» ижодий бирлашмаси.
18.00 **«Тўрт танкчи ва ит».** Телевизион бадиий фильмининг саккизинчи серияси.
18.50 **Рашид Мусабоев куйлайди.**

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Ўзбек тилида:

19.30 Эшиттиришлар программаси.
19.35 Болалар учун. **«Ёз хотиралари»** деган эшиттириш.
19.55 **Қурилиш индустрияси.**

Рус тилида:

20.10 **«Ўжар қизча».** Телефильм.
20.50 Концерт.

9 СЕНТЯБРДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида:

10.55 Эшиттиришлар программаси.
11.00 «Стокгольмдан—Люблянгача». Телефильм.
11.25 «Родигин қўшиқлари». Фильм-концерт.
12.00 **«Катта пойга».** Телефильм.
12.10 «Дўстлар табассуми». Халқ демократик мамлакатлари сатирик журналлари саҳифаларидан.

Ўзбек тилида:

12.50 «ЁШЛИК» студияси кўрсатади. **«Авлодлар эстафетаси».**
13.20 **«Андреева — Горькийнинг дўсти».** Ҳужжатли фильм.
14.10 **«Қардош республикалар санъати усталари».** Франгиз Аҳмедова.
16.55 Эшиттиришлар программаси.
17.00 ЯРИМ АСР ЙИЛНОМАСИ. **«Улар Ватан учун курашганлар».**
17.20 Телеянгиликлар.
17.35 «ЁШЛИК» студияси кўрсатади. **«Олим бўлсанг — олам сеники».**
18.15 **«Тўрт танкчи ва ит».** Телевизион бадиий фильмнинг 5-серияси.
19.10 **«Ўзбекистон гуллари».** Концерт.
19.50 Рус тилида телеянгиликлар.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

20.00 **Футбол бўйича СССР биринчилиги учун.** «ДИНАМО» (Москва)—«ШАХТЁР» (Донецк). Танаффус вақтида телеянгиликлар.
21.45 «ЭКСПО-67».
22.00 **Ярим аср йилномаси.** Телевизион кўп серияли ҳужжатли фильм. «1931 ЙИЛ».
22.50 Киносаёҳатчилар клуби.
23.40 Телеянгиликлар.
23.55 Москвада Молдавия ССР ҳафталиги. «Чароғон».
01.05 «Ҳақиқатни билишни истайсизми?».
01.30 Москва эшиттиришларининг охири.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Рус тилида:

17.55 Эшиттиришлар программаси.
18.00 Болалар учун. «Ҳамма учун эртак» мультфильми.
18.20 Музикали минутлар.
18.40 Спорт бир ҳафта ичида.
19.00 Эстрада концерти.
19.40 **Ҳужжатли фильм.**

Ўзбек тилида:

20.00 **«Болгарияда социализм барпо этиляпти».**
20.20 «ТАБАССУМ». Телефильм.
20.35 Юбилей йилининг давлат мукофотига номзодлари. И. Қиличев. **«Менинг Туркманистоним».**
20.55 **«Ўзбек классик куйлари саҳифаларидан».**
21.30 «ЭНДИ СИЗНИ КИМ ДЕБ АТАЙМАН». Бадиий фильм.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА ФРУНЗЕ КЎРСАТАДИ

Рус тилида:

17.00 «Экран болаларга». Мультфильм.
17.20 Шанба калейдоскопи.
18.00 **Футбол.** «АЛГА» (Фрунзе) — «БАГИГАПУЛО» (Милан. Италия).
19.45 Эшиттиришлар программаси ва эълонлар.

Қирғиз тилида:

19.55 Телеянгиликлар.
«Салтанат» программаси
20.05 «Қирқ йил ишчилар орасида».
20.55 Эшиттиришлар программаси.
21.00 Москва кўрсатади.

КИНОТЕАТРЛАРДА

8 СЕНТЯБРДА

ҚИШКИ БИНОДА

Шоҳ Султон ҳақида эртак — САНЪАТ САРОЙИ; «ЧАЙКА» (кечқурун).

Такарацуки қизлари — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ», «МОСКВА» (кечқурун), «ДРУЖБА» (тоқ соатларда).

Одам-амфибия — «ЎЗБЕКИСТОН» (кечқурун).

Венгер бойи—НАВОИЙ номли (кечқурун).

Нафосат — «ВОСТОК» (кечқурун).

Нега индамайсан?—«ДРУЖБА» (жуфт соатларда).

ЁЗГИ БИНОДА

Нега индамайсан? — «ФЕСТИВАЛЬ».

Одам-амфибия—«ХИВА».

Бу ерлар тинч—ТЕЛЬМАН номли.

Нафосат — «ВАТАН».

9 ВА 10 СЕНТЯБРДА

ҚИШКИ БИНОДА

Шоҳ Султон ҳақида эртак — САНЪАТ САРОЙИ, «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Такарацуки қизлари — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» «МОСКВА» (кундуз ва (кечқурун), «ДРУЖБА» (тоқ соатларда).

Нега индамайсан?—«ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун), «ДРУЖБА» (жуфт соатларда).

Венгер бойи—НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Нафосат—«ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

Нега индамайсан? — «ФЕСТИВАЛЬ».

Одам-амфибия — «ХИВА».

Ганга ва Жамна — ТЕЛЬМАН номли.

Кавказ асираси—«ВАТАН».

Бу ерлар тинч—НАВОИЙ номли.

ТЕАТР

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА—9/IX да **Тошболта ошиқ**, 10/IX да **Гавҳари шамчироқ**.

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА—9/IX да **Қирол Лир**, 10/IX да кундузи **Парвона**, кечқурун **Қонли сароб**.

ЛЕНИН КОМСОМОЛИ НОМЛИ МАДАНИЯТ ВА ИСТИРОҲАТ БОҒИДА

9-10 сентябрда

Улуғ Октябрнинг 50 йиллигига бағишланган Тошкент

ДЎСТЛИК КАРНАВАЛИ

ўтказилади.

Карнавал кеч соат 7 да бошланади.

Хотин-қизларнинг ойда бир чиқадиган ижтимоий—сиёсий адабий—бадиий журнали

„САОДАТ“

ЖУРНАЛИГА ОБУНА БОШЛАНДИ.

Обуна баҳоси:

Бир йилга 2 сўм 40 тийин,

Олти ойга 1 сўм 20 тийин,

Бир сони 20 тийин.

Обуна чекланмаган—ҳамма алоқа бўлимлари, барча жамоатчи вакиллар орқали қабул қилинади.

«САОДАТ» журналига обуна бўлишни унутманг!

«УЗЭНЕРГОСБИТ»

электрдан фойдаланганлик учун счёт ёзиш ўзларига топширилган кишиларга таклиф қиладики

ЭЛЕКТР УЧУН

ҳар ойнинг 1 кунидан 11 кунигача счёт ёзиб тегишли пулни Госбанкнинг кирим омонат кассаларига тўласинлар.

Ўтган вақт учун

ҚАРЗЛАРИ БЎЛГАН

абонентлар уни дарҳол тўлашлари лозим.

Счётлар ўз вақтида тўланмаса электр огоҳ қилинмасдан узиб қўйилади.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ 4 бет

БИЗНИНГ АДРЕС: Дзержинский кўчаси, 15-уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Коммутатор—В3.02-49 дан В3.02-58 гача, редактор ўринбосарлари—В3.29-33, В3.29.09; масъул секретарлар—В3.27.22; партия, совет ва касаба союз ташкилотлари, шаҳар хўжалиги бўлимлари—В3.29.42; саноат, қурилиш ва транспорт бўлими—В3-27.03; адабиёт, санъат ва маданият бўлими—В3.29.55; хатлар ва оммавий ишлар, физкультура ва спорт бўлимлари—В3.29.70; фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари — В3.27.57; ахборот бўлими—В3.65.57; эълонлар бўлими—В3.81.42.

8 СЕНТЯБРЬ, 1967 Й. Р. 06684. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64579. Нашр. 3003.